

Med vsedrjavno stavko javnih uslužbencev in splošno deželno stavko v Laciju

Stotisočglava množica sredi Rima zahtevala revizijo vladnih ukrepov

Glavni tajnik UIL Piero Larizza zagrozil izvršni oblasti s še odločnejšim nastopom
Finančni zakon v parlamentu, lira šepa, Moody's kritizira italijansko podjetništvo

Miren delavski protest ogrozile vnaprej programirane provokacije

RIM — Množično protestno manifestacijo proti vladnim gospodarskim ukrepom so včeraj motili tudi hujši incidenti, med katerimi je bilo nekaj deset oseb ranjenih, približno sto so jih priprli, sile javnega reda pa so proti približno 250 izgrednikom, ki so skušali na mirni manifestaciji na vse načine sprovcirati hujše incidente, uporabile tudi solzilec. Izgrednikom so zaplenili tudi najrazličnejše predmete, in sicer železne palice, krogle, matice, lisice (drugače od tistih, ki jih uporabljajo sile javnega reda) in tudi nekaj pištol-igrač.

Do prvih incidentov je prišlo že takoj po odhodu spreveda s Trga Esedra proti Trgu San Giovanni, kjer je bilo predvideno protestno zborovanje. Skupina avtonomistov - tako so jih označile sile javnega reda - je najprej napadla sindikalne redarje (ti so bili prisotni v izredno velikem številu), nato pa se je skušala vrniti takoj za »čelom« spreveda. To so jim preprečili, vendar je na Trgu San Giovanni prišlo do novih incidentov, med katerimi so policisti in karabinjerji tudi uporabili solzivec. Na trgu je prišlo do splošne zmede, kljub temu pa so govorniki lahko dokončali svoje govore. Proti govorniškemu odru so leteli različni predmeti, med njimi tudi dimna petarda, okrepljena redarska služba pa je s pomočjo sil javnega reda, ki so nazadnje odločno napadle izgrednike, skušala preprečiti neposredni napad na oder s sindikalnimi voditelji. Kot zadnji je govoril Larizza, ki je svoj govoril zaključil že pred skoraj praznim trgom nekaj po 11. uri, nato pa so govorniki pod zaščito policije in redarjev zapustili prizorišče manifestacije.

Šef policije Parisi je po manifestaciji izjavil, da je »skupina ekstraparlamentarcev z očitnimi provokativnimi nameni skušala razbiti mirno delavsko manifestacijo.« Parisi je tudi poudaril, da so bili izgredi očitno načrtovani, saj so dobili že pred časom dovolj informacij v tej smeri. Pri tem je še poudaril, da so vsi udeleženci manifestacije sprejeli poziv in niso nasledili provokacij. Podobna je bila tudi ocena rimskega kvestorja Masoneja, ki je poudaril, da je sindikalna manifestacija kljub provokacijam lahko potekala po predvidenem programu. Masone je tudi dejal, da zaplenjeni predmeti in priprte osebe dokazujejo, da so provokatorji daleč od sveta delavcev in da so bile provokacije vnaprej pripravljene. »Cilj teh provokatorjev je bil, da bi za seboj potegnili tudi delavce, ki so skušali mirno izraziti svoj protest. Tega cilja niso dosegli zahvaljujoč samokontroli in občutku za odgovornost samih delavcev ter akciji sil javnega reda,« je še poudaril Masone.

Malo pred poldnem je večina manifestantov že zapustila Trg San Giovanni, ob robu pa so ostale še manjše skupine delavcev z očmi rdečimi od joka. Pa ne samo zaradi solzilca, temveč tudi zaradi razočaranja. »Vse so nam uničili,« je dejal neki delavec iz Lacija, »pričakovali smo težko jesen, vendar pa ne tako nasilno. Od te manifestacije bodo ostali le incidenti, v pozabo pa bodo šli motivi, ki so nas prisilili, da smo se podali na ulice.«

Prizori z včerajšnjih neredov v Rimu

(Telefoto AP)

RIM — »To ni nikakor zadnja sindikalna manifestacija. V ponedeljek bomo odločili, kako naprej, enotno pa se bomo domenili tudi o vsedrjavni splošni stavki,« je povedal velikanski množici na sindikalnem zborovanju v Rimu glavni tajnik UIL Pietro Larizza.

Včeraj je prekrizalo roke tri milijone in pol javnih uslužbencev, poleg tega pa je bila tudi splošna stavka v vsem Laciju, tako da v prestolnici že dolgo in zlepa niso videli toliko ljudi vkup. Kaže, da se jih je na protestnem zborovanju proti gospodarskim ukrepom Amatove vlade takšnim, kakršni so, zbralo kar okoli 130.000, medtem ko je bilo razgrajacev, ki so zaman skušali sprovcirati množico, o čemer poročamo ločeno, le nekaj sto in med njimi so bili pomešani po pričevanju očitidcev tudi fašistični skrajneži.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Nemške obrestne mere se niso znižale

BERLIN — Nemška Bundesbank ne namerava znižati obrestnih mer. Vest o tem je včeraj posredoval njen predsednik Schlesinger, ki je dejal, da znižanje obrestnih mer ni potrebno, »ker nemške obrestne mere niso izredno visoke.« Pred zasedanjem vodstva Bundesbanke v Schwerinu se je govorilo o možnosti, da bi obrestni znižali. Tako ostaja diskontna mera še naprej pri 8,25%, lombardna pa pri 9,5, torej na ravni, ki so jo določili 14. septembra po prvih velikih pretresih na mednarodnih valutnih trgih. Takrat je nemška centralna banka po pritiskih z vseh strani pristala, da za pol odstotka zniža diskontno stopnjo. Toda pokazalo se je, da to še ni bilo dovolj, da bi umirilo valutni trg in rešilo nekatere valute pred razvrednotenjem.

Po škandalih s podkupninami in neustavljivem vzponu Lombardske lige Spor Craxi-Martelli se še zaostruje KD pa se je strnila ob Martinazzoliju

Podtajnik Di Donato in Craxi med včerajšnjo sejo deželnih tajnikov PSI

(Telefoto AP)

RIM — Spopad med Craxijem in Martellijem ter iskanje enotne strategije v KD sta še vedno glavni temi na italijanskem političnem prizorišču. Glede prvega lahko upravičeno trdimo, da se spopad stopnjuje in dobiva vse večjo ostrino. Potem ko je v četrtek Craxi spregovoril o »podlosti in nelojalnosti«, ker so razni socialistični parlamentarci zahtevali sklic kongresa stranke pred koncem leta, je včeraj Martelli svojemu tajniku vrnil milo za drago: »Podlost je tudi neodločnost in zavračanje lastne odgovornosti. Nelojalnost pa je tudi izdaja samega sebe in tistih, ki so v nas verjeli.« Martelli je tudi zavrnil obtožbe o »izdaji« in se vprašal, če mu je preostalo kaj drugega kot stranki predlagati v teh težkih trenutkih spremembo smeri. Obenem je kritiziral vse tiste, ki vidijo v razpravi nevarnost razkola in vztrajajo v Craxijevem enoumju. In prav na karto nevarnosti razkola je včeraj zaigral Craxi na sestanku deželnih tajnikov PSI: »Prenova stranke ni uresničljiva, če se vračamo k najslabši metodologiji iz preteklos-

ti. Ponovno sem priča dogodkom, ki sem jih zagrenjeno že videl v drugih obdobjih, ko so si razhajanja sledila, netiva pa so jim dajala zunanja pogojevanja in hlapčevski odnos do ciljev drugih.« Craxi je še ponovil svojo staro zamisel o »prenovljeni in enotni levici«.

Pri demokristjanah pa se ne ubadajo s takimi domačimi problemi, bolj jih skrbi Lombardska liga in nevarnost, da jih bodo »Lumbardi« pregazili. Rešitev vidijo v Martinazzoliju, tako da so mu pripravljene podpisati »bianco menico«, le da jih reši Bossija in njegovih. Pripravljene so celo požreti Segnijevo oporečništvo, le da bi ljudi prepričali, da bo prenova v demokrščanskih vrstah resnična.

Bossi se za vse to ne meni, vseeno pa upa, da bo Martinazzoli manj gluha kot Forlani in da bo končno razumel, kaj se dogaja v Italiji. Karizmatični vodja Lige je tudi povedal, da ga je tajnik DSL Occhetto povabil na razgovor, bržkone da bi preveril, če se lahko uresniči alternativa.

V finančnem zakonu ostajata sklada za Trst in Gorico

NA 5. STRANI

□ □ □

V evropskih nogometnih pokalih žreb italijanskim ekipam naklonjen

NA 10. STRANI

Zaostritev srbskih napadov

Srbska napadalca pri Bosanskem brodu, mestu, ki je že dalj časa v kleščah srbskih oboroženih sil (Telefoto AP)

NA 2. STRANI

Medtem ko srbski agresor še vedno napada vrsto bosanskohercegovskih mest S Sarajevom bodo spet odprli zračni most za humanitarno pomoč civilom

LJUBLJANA — Kaže, da bo s Sarajevom končno zopet vzpostavljen zračni most za dovoz humanitarne pomoči. Tako novica prihaja iz Ženeve oziroma od Agencije ZN za begunce, ki ima tam svoj sedež. Poleti so bili ustavljeni 3. septembra po sestrelitvi italijanskega letala. Ob napovedi, da naj bi bil zračni most odprt danes, je vršilec dolžnosti ameriškega državnega sekretarja Lawrence Eagleburger dejal, da sta soprodsedujoča mirovne konference o Jugoslaviji Cyrus Vance in lord David Owen dobila zagotovila vseh sprtih strani v Bosni in Hercegovini, da ne bodo ovirale humanitarnih poletov, ZDA so pripravljene vnovič poleteti v Sarajevo. Eagleburger je še izjavil, da so stališča predstavnikov Busheve administracije do prepovedi vojaških poletov nad BiH močno razdeljena. Poveljnik ameriških oboroženih sil general Collin Powell je dejal, da se v ameriški administraciji že več mesecev pogovarjajo o prepovedi vojaških poletov.

Sicer pa so tudi včeraj poročali, da so na skoraj vseh bojiščih v Bosni in Hercegovini boji še naprej. V zadnjih 24 urah je bilo ubitih 32, ranjenih pa 191 ljudi. Sarajevski center varnostnih služb je sporočil, da je agresor napadal in obstreljeval ter granatiral sarajevska naselja Vogošča, Kobilja glava, Ugorsko, Dobrinja in Stari grad. Na Stup so streljali s pehotnim orožjem in razpršilnim strelivom iz protiletalskih mitraljezov. Zgodaj zjutraj so se napadalci skušali prebiti iz Grbavice prek Vrbana mosta v Novo Sarajevo, a so jih branilci dobili. Hudi spopadi so bili tudi na Trgu Pere Kosarića in na Trebeviću. Z napadi niso prizanesli niti Derventi, Mostarju, Brčkomu, Bosanskemu Brodu, Gradačcu in Maglaju, kjer so bili zelo nevarni zlasti ostrostrelci. V Jajcu je bilo minuli dan pet ljudi ubitih, veliko pa ranjenih, med njimi tudi otroci. Mestu primanjkuje hrane, zdravil, sanitetni material in odeje. Napadajo pa ga z vsem orožjem. Bosansko Posavino so že od jutra preletavala letala. Hude borbe so bile na jugu tega področja, a kot poročajo, se napadalci ne morejo prebiti skozi obrambno črto.

Iz Sarajeva je prišla novica, da so v devetih občinah razglasili »srbsko Sarajevo«. Le-to naj bi zajemalo občine Ilidža, Hadžići, Vogošča, Rajlovac, Ilijaš, Pale, Center, Stari grad in Novo Sarajevo. Srbske oblasti so ustanovile mestni svet, v katerem so predstavniki občin t. im. novega Sarajeva.

Iz oporišč v Bosni in Hercegovini srbske sile še naprej napadajo Slavonški Brod in vzhodni del Brodskega Posavja. To območje je že 183. dan tarča napadov. V Slavonskem Brodu so včeraj dopoldne za vso občino razglasili letalsko nevarnost, a letala na srečo niso napadala. Nekaj granat je padlo na Kruševico in Slavonški Samac. V Karlovcu je z avtobusi prispelo 1561 zapornikov iz koncentracijskega taborišča Trnopolje v Bosni in Hercegovini. Akcija je bila uspešno izpeljana s pomočjo Visokega komisariata za begunce in vlado ter Rdečim križem Hrvaške. Iz Karlovca naj bi nesrečni ljudje odšli v druge države.

Velja povedati, da v svetu odmeva sporazum med predsednikom t. im. Zvezne republike Jugoslavije Čosićem in hrvaškim predsednikom Tudjmanom. Tuja sredstva obveščanja ocenjujejo, da ta sporazum pomeni korak v smeri miru, ki pa je še zelo daleč.

Včeraj se je na sedežu Združenih narodov oglašil madžarski minister, ki je opozoril, da naj bi bilo iz Vojskotine izgnanih okrog deset tisoč Madžarov, na novo pa naj bi tja naseljevali Srbe. Napetost se stopnjuje tudi na Kosovu. Z letali so namreč na prištinsko letališče

pripeljali tisoč srbskih vojakov, ki so jih razporedili v Prizren, Djakovico in Peć, torej mesta ob albanski meji. Po nekaterih informacijah je na letališču v Prištini pristalo tudi ugandsko letalo, ki ga je jugoslovanska armada pred časom zaplenila na zagrebškem letališču. Kot se je izvedelo, uradne oblasti na Kosovu oborožujejo tudi civiliste, zlasti v obmejnih krajih z Albanijo.

Delegacijo skupščine Republike Slovenije, ki sodeluje na zasedanju parlamentarne skupščine Sveta Evrope pa je včeraj sprejel predsednik te organizacije Miguel Angel Martinez. Obvestili so ga, da je Slovenija sprejela volilno zakonodajo, s čimer je izpolnila zadnji formalni pogoj za polnopravno članstvo v Svetu Evrope. Martinez je izrazil prepričanje, da bo Slovenija prva naslednja država, ki bo vstopila v to organizacijo. (NIA)

Tega hrvaškega borca so poimenovali Patak (racman), kar mu je očitno všeč

Gorbačov brez potnega lista

MOSKVA — Bivši sovjetski voditelj Mihail Gorbačov do nadaljnjega ne more potovati v tujino. Na zahtevo ustavnega sodišča sta namreč rusko zunanje ministrstvo in ministrstvo za varnost dejansko »zamrznili« potni list Gorbačovu, ki se bo moral tako odpovedati že načrtovanim potovanjem v Južno Korejo, Italijo (v Bologni bi moral prejeti častni doktorat tamkajšnje univerze) in v Latinsko Ameriko.

Do tega ukrepa je prišlo potem, ko je Gorbačov večkrat odklonil pričanje na »procesu« proti nekdanji KPSZ, ki poteka pred ruskim ustavnim sodiščem. V sporočilu ministrstev je zapisano, da je bil tak sklep sprejet zato, da bi Gorbačov »spoštoval državljanske obveznosti, kot jih predvideva ruska ustava, preklican pa bo, ko bo Gorbačov pričal pred sodiščem.«

Liguriji ponovno grozi slabo vreme

GENOVA — V Liguriji se bojijo, da bi se nedavno neurje ponovilo in genovski prefekt je včeraj alarmiral župane in odgovorne vojaške oblasti ter civilno zaščito v pokrajini, da je že za danes napovedano bistveno poslabšanje vremena z visokimi plimami in nevihtami z močnim dežjem. Prefekt je vse pozval, da sprejmejo ustrezne ukrepe, da bi v čim večji meri omejili morebitno škodo.

Genovski župan je takoj določil 20 do 25 patrulj, ki bodo nadzorovali genovske potoke, pozval pa je tudi prebivalce, da avtomobile umaknejo s področij ob rekah in potokih, odsvetoval pa je tudi prevoze preko mostov. V mestu so poleg tega aktivirali operativni center, ki bo koordiniral morebitne potrebne posege in zbiral informacije.

Beogradu grozi dolga in mrzla zima

BEOGRAD — V Mednarodnem press centru je živo: Nastopa Goran Hadžić, predsednik republike Srbske krajine, torej onih ozemelj, ki so v Hrvaški, katere so Srbi nasilno zasedli, temeljito etnično prečistili, sedaj pa so pod nadzorom Unproforje. To so ozemlja, kjer formalno ni več prisotna JLA ali JA, kjer pa so vojske preoblekli v policiste, ki sedaj gospodarijo.

Celotno vsebino bi lahko strnili v kratek stavek: »Dokler svet ne bo priznal neodvisne republike Srbska krajina, ne bom miru.« Na vprašanje, če živi v Krajini je bil prisiljen potrditi, da je njegova družina že zbežala in da prebiva v Novem sadu. Naslednje vprašanje se je nanašalo na izjavo, da bodo obračunali, če bo Panić nadaljeval s svojo politiko, da bodo rešili z orožjem v Srbiji srbsko vprašanje. Sedaj je to demantiral, češ da nasprotuje, da bi se Srbi med seboj prepirali.

To je prvi odločen odgovor na izjave Čosića, predvsem pa napad na podpis sporazuma Čosić-Tudjman, ki se pričinja z načelnim priznavanjem meja, ki se ne morejo spreminjati s silo, temveč samo v dogovoru in se stopnjuje s konkretnim sklepom, da se bo JA umaknila s Prevlake do 20. oktobra.

Grožnje Hadžića so jasne, jasne so tudi polemike znotraj Srbije, čeprav pa je treba po drugi strani tudi povedati, da je celoten beograjski tisk objavil Tudjmanovo in Čosićevo izjavo v celoti, da jo je v celoti prebrala beograjska televizija in da se do sedaj v beograjskih krogih še niso slišali hujši komentarji, črnogorski oblastniki pa so vse skupaj celo podprli, čeprav gre za Prevlako, za katero so oni prvi zainteresirani.

V srbski skupščini pa so burne in žolčne polemike okrog srbskega volilnega zakona. Že so bili vsi soglasni, tudi Miloševići socialisti, da mora biti volilni zakon proporcionalen. Prejšnji večinski je predal skupščino Miloševiću v roke, tako da ima sedaj v srbski in v zvezni skupščini ogromno preko dvotretjinsko večino. V obeh primerih so bili odločilni albanski glasovi. Ni jih bilo, toda s peščico srbskih glasov, z nekaj stotinami, so izvolili v vseh kosovskih okrožjih poslance najbolj stru-

peno nacionalističnega dela Miloševićeve stranke.

Ta problem se sedaj pojavlja na presenetljivo podoben način. Na okrogli mizi vseh strank, kjer je sodelovala tudi Miloševićeva socialistična, so se dogovorili za proporcionalni sistem in za takojšnje zvezne in republiške volitve. Zvezne so razpisane, srbske pa ne, ker so našli ustavni trik. Srbska ustava ne predvideva izrednih volitev, ki so pa možne, če Milošević razpusti parlament, sam odstopi, pred ostopom pa razpiše volitve. Seveda mu niti v sanjah ne pride na pamet odstop. Zato so se odločili, da je treba najprej spremeniti ustavo, ki naj uvede instrument predčasnih volitev.

Če pa ni srbskih volitev, nič ne pomenijo niti zveze. Zvezni parlament se sestoji iz dveh zborov, zbor narodov pa volijo poslanci srbskega parlamenta, Milošević torej lahko blokira zvezni, povsem pa ima v rokah srbski parlament.

To je seveda povezano z resničnimi odnosi oblasti, ki v Srbiji še zdaleka ni parlamentarna, parlament trenutno pomeni malo. O tem podrobneje v enem izmed prihodnjih poročanj iz Beograda. Povezano pa je tudi s projekcijami volilnih izidov. Kot vse v Beogradu, so tudi te projekcije skrajno dvomljive in predvsem kontradiktorne.

Miloševićeva SPS po teh projekcijah lahko dobi na volitvah 25 % glasov, Šešljevi radikali, ki so naravni in trdni zavezniki Miloševića pa 10-20 %. Padajo, pred tremi meseci so predvidevali, da bodo dosegli tretjino. To je najbrž že posledica embarga, bojazni pred zaostritvijo vojne, itd.

Toda iste projekcije dajejo SPS in Miloševiću kar 35-40 %, v kolikor bi volilni listi načeloval Milošević kot šef stranke, za katero se voli in kot predsednik republike.

Zato pa tako zapleteni manevri in zato bo 20. oktobra kongres njegove stranke, na katerem predvidevajo njegovo izvolitev za predsednika.

Srbska opozicija ni močna, oni del združen v DEPOS naj bi imel 20 odstotno volilno bazo, demokraci pa 10 odstotkov.

● Množica

NADALJEVANJE S 1. STRANI

»Bili smo velik narod, zdaj pa smo narod z velikimi problemi, veliko zmešnjavo, velikimi špekulanti, velikimi davčnimi utajami,« je dejal Larizza in dodal, da sindikat noče vsebinsko izvoliti vladnih ukrepov, pač pa jih želi izboljšati, obogatiti. Lobiji predolgo pogojujejo vlado in parlament, ki bosta ob vso demokratično legitimnost, če se jim bosta še naprej udinjala, zato je treba narediti tej sramoti konec, je poudaril govornik in pribil, da mora biti konec tudi objestnosti, s katero vlada obravnava pogajalsko problematiko na področju javnih služb, kjer ostanejo delovne pogodbe (zaprte decembra 1990) zamrznjene do konca leta 1993. »Sindikat ne mara vladne krize, to bi bila največja škoda za delovne ljudi in državo: tu je zbrana Italija, ki dela in proizvaja, vlada in parlament pa naj izbereta, na kateri strani stati. Mi se bomo borili in po potrebi oklicali splošno stavko, da bosta le stopila na pravo stran!«

Po shodu, na katerem sta spregovorila še glavna tajnica srednješolskega sindikata SISM/CISL Lia Ghisani in glavni tajnik lacijskega CGIL Fulvio Vento, so sindikalisti označili izgreznike kot čisto navadne lopove, ki nimajo ničesar opraviti z delavstvom, drugače ga ne bi obmetavali s palicami. Glasnik Stranke komunistične prenove je ostro zavrnil namigovanje, češ da je za nered kriva tudi SKP, in nasilje odločno obsodil. Sicer pa sta ta stranka in Demokratična stranka levice naslovili vladi oziroma notranjemu ministru Nicoli Mancinu vprašanje, zakaj ni policija preprečila incidentov in zakaj je tako grobo nastopila tudi proti mirnim udeležencem zborovanja (agenti so celo odpeljali na zasliševanje novinarja državne televizije).

Medtem sta zakladni in proračunski minister Barucci in Reviglio pojasnjevala poslancem vsebino pravkar odobrenega finančnega zakona za leto 1993. Pozornost gospodarstvenikov pa je bila uperjena tako v gibanje na deviznih trgih, kjer je bilo spet napeto (marka je poskočila sredi dneva na 882 lir in dolar na 1247 lir), kakor v oceno ameriške agencije Moody's, po kateri verodostojnost italijanskih podjetij in bank vse bolj upada. Nasprotno pa Prometeia optimistično zagotavlja, da bo prišlo z bližnjo zimo tudi izboljšanje gospodarskih izidov.

Toda če se vse to združi v blok, če pristopijo manjše in vendar ugledne opozicijske stranke, in če predsedujeta in se kandidirata Panić in Čosić narastejo projekcije na preko 50 odstotkov. To je večina in poraz diktatorja Miloševića na demokratičen način.

Vse to je povezano z embargom, strahotno srbsko krizo, mrzlo zimo in Panićevimi obljubami, da bo dosegel omilitve embarga prevzem pa uvoz 700 tisoč ton nafte in derivatov za »humanitarne namene«. V prejšnjih dneh je na veliko obljubljal, da bo nafta prispela takoj za njim pa je potrdil Milošević, da bo prispela čez tri tedne, seveda po njegovi zaslugi.

V resnici po izredno dobro obveščenih virih Panić ni še niti sestavil in niti vložil prošnje za humanitarni dovoz nafte, naslovljeno na komisijo za embargo pri OZN. Sedaj bi očitno bila taka vloga neuspešna.

Lahko pa se zadeva spremeni ob upoštevanju dveh pogojev in političnih okoliščin:

1) Ob trdni zagotovitvi, da bo nafta res služila za humanitarne namene in torej za gretje domov, za bolnice, dovoz zdravil itd., ne pa za srbske tanke, letala in za prevažanje bojne opreme.

2) Zelo podrobno bodo preučili politične odnose, koga bodo podprli in kako. Samo, če bo ta uvoz pomenil resnično podporo Paniću, če bo resnični prispevek koncu vojne, represije na Kosovu, obnavljanju odnosov med vsemi bivšimi jugoslovanskimi republikami šele takrat bodo o tem resno razmislili.

To pa pomeni, da bo Beograd preživel strahotno mrzlo zimo, da se bodo pogoji življenja poslabšali, da se bo politični pritisk še zaostрил. Vendar ne več »na sploh«, tokrat je selektivno, ker obstaja realna za sedaj še negotova, toda morda že učinkovita perspektiva pričetka miru. Na koncu dolgega temnega tunela, se je morda pa le prižgala drobna, za sedaj zelo bleleča, vendar lučka. Seveda pa so to le nekateri deli izredno zapletenega razmerja sil, najrazličnejših silnic, ki vlivajo na srbske odločitve. Prav tako je možen, morda celo verjetnejši, povsem drugačen scenarij, ki pomeni ne samo nadaljevanje, temveč zaostrovanje vojne.

BOGO SAMSA

Zeleni o izjavah Camberja

TRST — Glasnik deželne Zveze zelenih Elia Mioni sporoča, da so naslovili na predsednika vlade Amata vprašanje glede izjav ministrskega podtajnika Camberja na spominski svečanosti za padlimi in pogrešanimi v Medeji na Goriškem. Camber je dejal, da »že obstojajo ustrezna sredstva za zaščito slovenske manjšine, katere številčnost nam je dobro znana, zato se zdijo nadaljnji zaščitni zakoni brezkoristni, a tudi neumestni«. Poslanec zelenih Marco Boato želi vedeti od Amata, če so »izjave, ki zadevajo italijansko zakonodajo o zaščiti slovenske manjšine, le osebno mnenje posl. Camberja ali pa odražajo stališče in usmeritev vlade«. Če gre za osebno mnenje, Boato vprašuje, ali je umestno, da postane uradna slovesnost priložnost za to, da član vlade obelodani in razširi politična stališča, ki so v pristojnosti stranke, kateri pripada. Boato pripominja, da gre v tem primeru za tradicionalna stališča Liste za Trst do individualnih in kolektivnih pravic Slovencev v Italiji.

Turello: Sodelovanje s Slovenijo gre pospešiti

TRST — »Če hočemo zaščititi gospodarski oziroma proizvodni sistem Furlanije-Juljske krajine, je treba po izredni poti mobilizirati resurse, s katerimi razpolagajo Friulia, Frie in Mediocredito,« je zatrdil predsednik deželne vlade Vinicio Turello med včerajšnjim razgovorom z vodstvom združenja podjetnic in podjetniških voditeljic AIDDA.

Turello je s temi besedami odgovoril na ustrezní poziv, ki so mu ga naslovili pred kakšnim tednom furlanski industriji in podjetniki sploh. Po omenjenih sredstvih je treba seči tudi zaradi tega, ker so se nakopičili na obzorju zaskrbljujoči oblaki, kakor je naglasil predsednik Dežele, ki je sicer zatem bolj optimistično pripomnil, da krizi pravzaprav venomer sledi obnova.

Vinicio Turello je srečanje z vodstvom AIDDA izkoristil tudi za to, da opozori na potrebo po pospešitvi in poglobitvi gospodarskih odnosov z vzhodno Evropo, še prav posebno pa s Slovenijo: »Prizadevati so moramo za uresničitev čestne prometnice, ki bi iz Vidma, Gorice in Trsta peljala v Ljubljano in Maribor ter dalje na Madžarsko.« Ta načrt naj bi uresnili že čez kakšno leto.

Poziv SKP katoličanom levim silam demokratom

VIDEM — »Skepi, ki jih je sprejela Amatova vlada za izhod iz gospodarske in finančne krize, vodijo v socialno katastrofo. Od ljudi hoče 93.000 milijard lir, toda velika podjetja bo komaj oplazila, davčnih utaj, kraj in razspništva se ne bo dotaknila, pač pa bo divje udrihnila po delavstvu in revnejših slojih.« To piše v noti videmskega pokrajinskega odbora Stranke komunistične prenovе, ki označuje sklop vladnih ukrepov in julijski sporazum s sindikati kot napad na temeljne pravice delovnih ljudi, starostnikov, državljanov, in dodaja, da se na ta način še zaostruje socialna nepravilnost, kvari kakovost življenja, širi krog družbenih izrinjencev in brišejo najnужnejša jamstva ter pravice, ki jih je demokracija dolžna zagotavljati.

Komunisti zahtevajo, da se sanacijska politika in utrjevanje temeljev za gospodarski preporod razvija s pritiskom na davčne utajevalce, privilegije in nezakonito bogatenje ter z odpravo lotizacij. Videmska SKP poziva levico, napredne katoličane, zelene in Mrežo (Rete) k izoblikovanju široke in enotne fronte, ki bi se učinkovito zoperstavila napadu na socialne pridobitve.

gospodarski dopis iz slovenije

Vrednost deviznih zalog

JOŽE PETROVČIČ

Ob koncu avgusta so slovenske devizne rezerve presegle milijardo dolarjev, je z vidnim zadovoljstvom sporočila Banka Slovenije pred nekaj dnevi, Drnovšek pa je na sestanku finančnikov v ZDA slišal dokaj laskave pohvale za tolikšno vsoto deviz v državni blagajni. Tolikšna devizna bera, ki se je zbrala v dobrem letu dni, saj je bila lani junija državna devizna blagajna povsem suha, je nedvomno spodbuden gospodarski dosežek malega gospodarstva.

Toda iz teh deviznih rezerv je treba izdvojiti dva dela, ki nazorneje pokažeta, koliko so pravzaprav vredne te devize. Najpomembnejši je podatek, da je del deviznih rezerv res nastal iz zunanjetrgovinskega presežka. V prvi polovici leta ga je bilo za približno 120 milijonov dolarjev. Drugi pomembnejši podatek je, da so nekaj več kot 410 milijonov dolarjev prinesle v državno blagajno takšne storitve, kot so prevozi, dodelavni posli, turizem in podobno.

Oba podatka kažeta na usposabljanje gospodarstva za prodajo svojih izdelkov na tujih trgih. Ko je slovensko gospodarstvo izgubilo južne trge, se je moralo zateči k drugim kupcem ali pa zapreti podjetja. Obojega je nekaj: precej podjetij je zaradi nezmožnosti, da bi se prilagodila tujim trgov, zdaj tik pred stečajem, nekaj pa se jih je precej vzpelo po lestvici pomembnih izvoznikov. Na domačem trgu namreč ni dovolj kruha in treba ga je iskati na tujem - z velikimi odpovedovanji in strahovitimi prelomi v samih podjetjih, ki so morala prav zaradi prevelikih stroškov začeti odpustiti delavce.

Toda preusmerjanje v izvoz je komaj začetek pomembnega gospodarskega procesa, ki ga bo moralo slovensko gospodarstvo šele opraviti. Do zdaj pri tem ni imelo velike vladne podpore, saj gospodarstvu pri prestrukturiranju niti Peterletova niti Drnovškova vlada nista veliko pomagali. Najbolj bi namreč slovensko gospodarstvo potrebovalo denar za prestrukturiranje, toda prve pogodbe o tovrstni tuji finančni pomoči so bile sklenjene šele pred nedavnim in od njih še ni nobenega haska.

Vendar pa se je proces prestrukturiranja začel - prej je bilo o nujnosti takih sprememb v gospodarstvu vsaj deset let slišati zelo veliko modrih besed in pozivov, vendar pa se v takratnem času ni veliko premaknilo na bolje - čeprav ni postavljena glavna opora za take spremembe, to pa je privatizacija gospodarstva.

Tudi podatke o trgovinskem deviznem presežku pa je kljub vsemu zavajajoč. Presežek namreč ni nastal samo zaradi večje prodaje na tujem, ampak zlasti zaradi majhnega uvoza. V osmih mesecih letos se je namreč izvoz povečal za 1,6 odstotka, uvoz pa se je v tem obdobju zmanjšal kar za več kot 9 odstotkov. Slovenski trg ima še vedno skromno kupno moč, zato so tudi nakupi na tujem sorazmerno majhni, po drugi strani pa tudi vlada še ščiti gospodarstvo z dokaj visokimi carinskimi dajatvami, ki tako močno podražijo tuje blago, da si ga slovenski kupec težko privoši.

Carinska zaščita je v mnogih primerih nujna, sicer bi tuji tekmeči pometli s slovenskimi podjetji, vendar pa presežek v trgovanju s tujino ni zgolj dosežek gospodarstva, ampak tudi gospodarske politike (Peterletove in Drnovškove). To zaščito pa bo morala država počasi odpravljati na raven, ki je običajna v svetovnem trgovanju, sicer se bo prestrukturiranje zaustavilo. Pa vendar ne samo to: ko bodo Slovenijo vključili v razne vidne mednarodne finančne ustanove (kot je Mednarodni denarni sklad in Svetovna banka), bodo kot pogoj za finančno pomoč zahtevali tudi prilagajanje carinskim uzancam, določenim v GATT.

Če seštejemo oba »gospodarska« prispevka v državno devizno zalogo, potem dobimo nekaj več kot pol milijarde dolarjev trdne rezerve. Ves drugi devizni izkupiček je pritekel iz virov, ki niso zanesljivi in na katere v prihodnje najbrž ne bo mogoče računati z zanesljivostjo. Predvsem pa bo treba kmalu začeti s temi devizami tudi odplačevati nekatere velike dolgove, katerih poravnava je zdaj zamrznjena. Zdi se torej, da bo zdajšnje visoke devizne zaloge v prihodnosti zelo težko obdržati in da jih bo lahko zagotavljala samo pospešena izvozna rast.

Občino naj bi uvrstili v območje z najtežjimi naravnimi pogoji za kmetovanje

Kmetje na sežanskem območju utrpeli ogromno škodo zaradi dolgotrajne suše

SEŽANA — Komisija za ocenitev škode po suši v sežanski občini je te dni opravila svoje delo in ocenila, da znaša škoda več kot 210 milijonov tolarjev, pri tem pa je potrebno upoštevati še izpad pridelka v naslednjem letu. Med predlogi ukrepov za omilitev posledic suše predlagajo izvršnemu svetu, da pokrene postopek, s katerim bi občino Sežano uvrstili v območje z najtežjimi naravnimi pogoji za kmetovanje.

»Kraški kmetovalci občutijo vsako leto sušo in prav zato je njihovo kmetijstvo prilagojeno naravnim danostim: preusmerili so se v manjše obremenitve v živinoreji, kar pomeni, da imajo na hektar travnate površine manj glav živine kot v drugih predelih Slovenije. Kljub temu, da je sadjarstvo rentabilnejše od vinogradništva, saj prinaša trikrat večje dohodke, pa si ga kraški kmetje ne upajo privoščiti prav zaradi vsakoletne suše. Zato so se preusmerili v vinogradništvo, čeprav vedo, da bodo dosegali manjši dohodek. Trta pač ne občuti tako hitro sušo, kot jo občuti sadno drevje. Zato se kraški kmetje odpovedujejo rentabilnejšemu sadjarstvu, ki ne prenese vsakoletne suše, in se usmerjajo v vinogradništvo,« je vsakoletne suše, in se usmerjajo v vinogradništvo,« je poudaril Andrej Gerželj, vodja kmetijske svetovalne službe in predsednik komisije za ocenitev škode po suši.

Republiška komisija za ocenitev škode je kot pogoj postavila povprečje zadnjih treh let, v katerem pa je na postavljenem območju že upoštevan manjši pridelek zaradi suše. Tak način statističnega ugotavljanja bi prikazal, da vsi tisti, ki so vsa ta leta imeli sušo, letos ne bi imeli sušnega obdobja in izpada pridelka. Zato so Kraševci

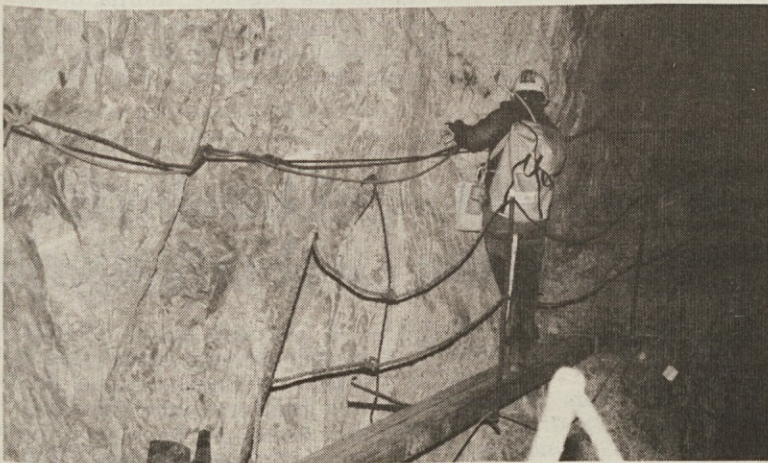
vzeli povprečje republiških pridelkov, ker smatrajo, da je edino realno odstopanje od teh.

Suša je najbolj oškodovala Spodnji Kras, Podgorje in Matarsko podolje. Najbolj prizadete so živinorejske kmetije, ker je največji izpad pridelka na travinju, koruzi in ostalih krmnih rastlinah. Setev strniščnih kultur praktično ni bila izvedena. V vinogradništvu so najbolj prizadeti mladi nasadi, nasadi na terasah in plitkih tleh. V sadjarstvu in vinogradništvu pa se poleg letošnje škode lahko pričakuje še izpad pridelka v naslednjem letu prav zaradi nepravilne tvorbe rodnege lesa oziroma diferenciacije brstov. Komisija ocenjuje, da znaša višina škode 210.756.000 tolarjev, v vinogradništvu in sadjarstvu pa pričakujejo v naslednjem letu še 15- oziroma 30-odstotni izpad (ali za 51.847.910 tolarjev), spričo česar znaša skupna škoda po suši 262.583.500 tolarjev.

Komisija je predlagala tudi sprejem ukrepov za omilitev posledic suše v kmetijstvu in socialnega položaja kmetovalcev. Predlagali so olajšave pri plačilu davka iz katastrskega dohodka, odpis oziroma znižanje prispevkov za pokojninsko in zdravstveno zavarovanje, večjim živinorejskim kmetijam naj bi omogočili ceneno nabavo manjkajoče krme, kot tudi regresiranje obresti za kredite, najete za nakup krme in izgradnjo večjih živinorejskih objektov. Izvršnemu svetu pa predlagajo, da začne postopek, s katerim bi sežansko občino uvrstili v območje z najtežjimi naravnimi pogoji za kmetovanje.

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

Doprinos dolinskih jamarjev k odkritju podzemnih čarov

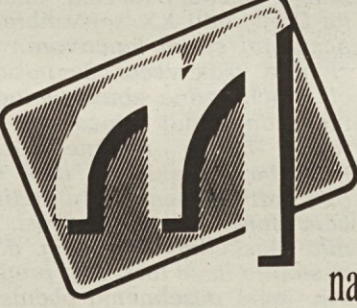
SEŽANA — Obisk, ki sta ga opravila ministra za urejanje okolja Miha Jazbinšek in za kulturo Borut Šuklje v Škocjanskih jamah, bi moral nedvomno prispevati k ustreznemu ovrednotenju te sicer že mednarodno sloveče naravne znamenitosti na Krasu. Toliko bolj, ker se raziskovanje njene notranjosti, njenih globlin, neprestano nadaljuje in so z njim angažirane same ali pa v vzajemnem sodelovanju številne jamske skupine oziroma društva. Kakor smo poročali

enajstega septembra letos, so na primer združeni jamarji JK Dimnice iz Kopra in Jamarskega odseka SPD Trst, ob sočasni pomoči drugih slovenskih društev, odkrili nove rove, kjer so odkrili nove zanimivosti. Sicer pa je treba poudariti, da iz Škocjanskih jam ni bilo dolga leta nobene novosti, kot da bi začarano spale, sedaj pa po zaslugi teh jamarjev razkrivajo lepote kraškega skrivnostnega podzemnega sveta.

Na sliki: dolinski jamar v enem od novo odkritih rovo.

Občini Bardo in Tipana proti uresničitvi krajinskega parka

IPANA — Načrt za realizacijo parka Julijskih Predalp je naletel na prve težave. Občini Tipana in Bardo sta se javno izrekli proti emu načrtu, za katerega pa se med drugim ogrevajo Rezijani. Eden od razlogov, zaradi katerih sta občini v Terski dolini proti, je dejstvo, da bi v območje parka sodila le vas Brezije (Tipana). O tem je tekla beseda na nedavnem posvetu v Brezjah, kjer so si za cilj postavili reševanje odprtih vprašanj, ki jih beležijo v hribovitih območjih. Odpravljanje problemov v goratih predelih, so poudarili, zahteva drugačen pristop do te kompleksne problematike in mora upoštevati v prvi vrsti človeka, torej tistega, ki se je na tem območju rodil, in ne nedeljskega turista, ki so mu takšni kraji le v zabavo in sprostitve. Najprej je zato treba zagotoviti človeku možnost, da ostane in dela na lastni zemlji, kar je tudi edina pot, da se ohrani naravno, ekonomsko in kulturno bogastvo goratih območij. (R.P.)

Predstavljamo novo
jesensko - zimsko
kolekcijo
na sejmu Flash Moda v Gorici
paviljon B

LA MAGLIA

TRŽIČ - Ulica Roma 58
Telefon (0481) 790074

Planinsko združenje CAI bo imelo odslej važnejše pristojnosti

TRST — Komisija za šport in rekreacijo pri deželni skupščini, ki ji predseduje svetovalec Slovenske skupnosti Bojan Brezigar, je predvčerajšnjim soglasno odobrila zakonski osnutek o promociji dejavnosti deželnega alpinističnega združenja CAI (Club alpino italiano), ki ima 16.000 članov.

Zakon dopolnjuje in razširja delokrog društva, ki bo lahko odslej sprožalo izobraževalne in vajeiške pobude, obenem pa seveda tudi skrbelo za vzdrževanje planinskih koč v vsej Furlaniji-Juljski krajini. Predstavniki številnih političnih strank, ki so posegli v razpravo, so naglasili pozitivne plati novega zakona in še posebej poudarili, da slednji spreminja strukturo planinske in jamske reševalne službe, ki ne bo poslej več zgolj posvetovalne narave in bo postala sekcija društva CAI.

■ BOCEN — Pred kratkim je začel izhajati na Južnem Tirolskem nov tednik v nemškem jeziku. Gre za Südtiroler Rundschau, ki ga izdaja založniška hiša Tiroler Medien v Bruneck. Tednik ima šest različnih izdaj.

Stališči vodstev Komunistične prenove in SSK Zadovoljstvo nad sklepom o TV oddajah v slovenščini

Slovenska javnost v Italiji je z zadovoljstvom sprejela vest, da je ministrski svet končno ratificiral konvencijo med predsedstvom vlade in državno radiotelevizijsko hišo za uvedbo televizijskih oddaj v slovenščini. Rimska vlada je s četkovim sklepom končala upravno-politični postopek za TV oddaje v našem jeziku in sedaj je upati, da ne bo novih zapletov ali težav pri uresničitvi tega za našo manjšino zelo pomembnega in prepotrebne projekta. Zadovoljstvo nad sklepom Amatove vlade sta včeraj izrazili Stranka komunistične prenove in Slovenska skupnost.

SKP jemlje z zadovoljstvom na znanje, da je vlada končno potrdila konvencijo o finansiranju slovenskih televizijskih programov. »Tako so kronani napor slovenskih komunističnih predstavnikov v parlamentu, ki so v zakon o reformi RAI in nato v Mammijev zakon vključili potrebne postavke, brez katerih bi slovenskih televizijskih programov ne bilo«. Vendar je sramotno - piše nadalje v tiskovni noti SKP - da se slovenski TV program rojeva v pogojih izpred dveh desetletij, saj bo oddajal tričetrt ure dnevno. Slovenska TV bo torej pastorka v italijanskem omrežju televizijskih postaj. SKP bo zato nadaljevala z naporom, da bodo ti ozki okviri čimprej prebiti in da bo slovenska TV iz Trsta oddajala poleg informativnih oddaj, še vzgojno-izobraževalni program in kulturne sporede. Pri tem se bo morala RAI poslužiti člena v Mammijevem zakonu, ki določa, da mora biti več kot polovica programov v sodelovanju s kulturnim zaledjem Slovenije. Po mnenju Komunistične prenove je vsekar važno, da se sporedi pričnejo, saj bo naša manjšina pridobila pomembno okno v svet prav v trenutku, ko njen medijski prostor označuje splošno poplitenje.

O sklepu v korist slovenskih televizijskih oddaj je razpravljajo tudi pokrajinsko

vodstvo Slovenske skupnosti, ki je z zadovoljstvom vzela na znanje sklep, da se končno sklene pogodba med predsedstvom vlade in ustanovo RAI za slovensko televizijo v Furlaniji-Juljski krajini. »Predsednik Amato je smatral, da je že skrajni čas, da italijanska država izpolni eno izmed sprejetih obveznosti, kar je brez dvoma tudi sad prizadevanj predstavnikov SSK in sploh vse slovenske manjšine, pa tudi podpore samostojne matične domovine Republike Slovenije«, piše v tiksovi izjavi SSK.

Izvršni svet SSK je na seji tudi ugotovil, da se politične razmere na Tržaškem ne izboljšujejo. Tako so na zadnji seji tržaškega pokrajinskega sveta z večino glasov odobrili zapisnik prejšnjih sej, kjer bemo, da so slovenski svetovalci Peterlin, Spetič in Košutova govorili v "tujem jeziku", kakor da bi bilo prepovedano imenovati slovenski jezik. »Žalostno in obsodbe vredno je predvsem dejstvo, da so za to glasovale tudi stranke, ki so v svojih trditvah in izjavah naklonjene Slovencem, kot npr. KD, vsi svetovalci PSI in svetovalci Severne lige«.

Na koncu je izvršni svet SSK pregledal tudi položaj v rajonskih svetih tržaške občine, s posebnim ozirom na vzhodnokraški in zahodnokraški rajonski sosvet. Mestna uprava do tega trenutka še ni sklicala sej krajevnih svetov, ki so bili formalno umeščeni že v začetku avgusta, a so še vsi brez predsednikov in torej ne delujejo, čeprav je od upravnih volitev preteklo že dosti časa. Za sklicanje rajonskih svetov je po zakonu pristojen župan Staffieri, kateremu se očitno nikamor ne mudi, čeprav bi morala imeti Občina ves interes za čim boljše poslovanje teh izvoljenih teles. Župan morda čaka, da se bodo večinske stranke sporazumele o porazdelitvi predsedniških mest.

V Nabrežini predložili proračun Občina najavila manjše izdatke

Devinsko-nabrežinski odbor je na četkovski seji občinskega sveta predložil osnutek proračuna za leto 1993 in njemu priloženo triletni načrt javnih del. Osnutek bilance je predstavil pristojni odbornik Lorenzo Corigliano, ki je med drugim povedal, da je vlada podaljšala rok za odobritev proračunov krajevnih uprav, ki sedaj zapade konec novembra. Tudi Caldijeva uprava bo morala, podobno kot vse občinske uprave, krepko klestiti izdatke in hkrati povečati prihodke in to na osnovi znanih zelo bolečih ukrepov, ki jih je pred nekaj tedni sprejela Amatova vlada. Novosti pa je pričakovati tudi z novim finančnim zakonom, s katerim se od včeraj ukvarja parlament.

Na seji, ki je bila v glavnem posvečena le tekočim upravnim zadevam, so tudi prižgali zeleno luč za privatizacijo pokopališke službe in služb za redno čiščenje občinskih poslopij. Komu bo uprava dodelila ti službi pa bodo odločili v naslednjih dneh. Uvodoma pa je župan predstavil svetovalcem delovne programe posameznih odborniških resorjev. Za to so se domenili koalicijski zavezniki KD, PSI in Slovenska skupnost na nedavnem političnem in upravnem preverjanju dela občinskega odbora. Zahtevo, naj posamezni odborniki predstavijo svoje programe, je postavila delegacija krajevnih občinskih sekcije SSK.

Ob robu proračunskih vprašanj, ki od blizu zanimajo Občino Devin-Nabrežino, moramo omeniti oster besedni spopad, do katerega je prišlo med nedavno pokrajinsko sejo med predsednikom Crozzolijem in županom Caldijem, ki sedi v skupščini kot svetovalec. Pokrajina je v sklopu proračunskih klestenj med drugim črtala tudi letni prispevek (10 milijonov lir) za vzdrževanje razgledne poti Rilke med Sesljanom in Devinom. Caldi, ki je Crozzolijev strankarski somišljenik, je ostro kontestiral to odločitev, ker to po njegovem odraža omalovaževalni odnos Pokrajine do okoliških uprav in posebno do nabrežinske stvarnosti. Crozzoli mu je skušal vzeti besedo in ga nekajkrat glasno prekinil, češ da Caldi sedi v pokrajinskem svetu ne kot devinsko-nabrežinski župan, ampak kot navadni svetovalec.

Deželna vlada je spet posegla za končno ureditev carinske službe

Deželni odbornik za delo Giancarlu Cruder je včeraj znova zahteval od finančnega ministrstva, naj poseže za premostitev sindikalnih in birokratskih težav v zvezi s poslovanjem carinskih služb na mejah z Avstrijo in s Slovenijo. Cariniki so se včeraj pridružili vsedrjavni stavki uslužbencev javnega sektorja, njihov protest pa na srečo ni povzročil hujših težav in zastojev na tovornem postajališču pri Fernetičih.

Cruder se je glede tega kočljivo vprašanja pred dnevi že sestal s finančnim ministrom Giovannijem Gorio, sestanek pa - kot kaže - ni obrodil zaželenih sadov. Deželni odbornik se je zato včeraj znova oglašil pri ministru, tokrat v obliki brzojavke, v kateri je zahteval, naj Rim omogoči redno blagovno poslovanje na mejah Furlanije-Juljske krajine. Cruder je ministru iznesel tudi stališča krajevnih združenj avtoprevoznikov, »ki ne zahtevajo nemogočega, ampak le normale delovne pogoje«.

Dežela Furlanija-Juljska krajina predlaga, naj bi finančni stražniki v najnujnejših primerih nadomestili carinike pri carinjenju tovornjakov in železnih vlakov. Ta predlog je že naletel na negativne reakcije carinikov, ki kot znano ne stavkajo, a izvajajo le tako imenovano "belo stavko", kar pomeni, da ne delajo nadurnega dela. To se pravi, da carinska služba posluje le med 8. in 14. uro.

Na sporedu tudi netekmovalni pohod

Danes in jutri praznik v Lonjerju

Najmlajši predstavniki Kulturnega društva Lonjer Katinara in Kolesarskega kluba Adria so pripravili za konec tega tedna praznik, ki se bo odvijal na dvorišču zadruge v Lonjerju. Program predvideva danes popoldne s pričetkom ob 15. uri slikarski ex tempore za obiskovalce osnovne šole in otroškega vrtca svetoivanskega šolskega okoliša, v nedeljo zjutraj s startom ob 9. uri pa netekmovalni pohod, kot zaključek proslavljanja dvestoletnice šole na Katinari. Obveza za izvedbo tega pohoda po Lonjerju, Katinari in Rocolu, torej območju, ki je spadalo pod pristojnost te šole, izhaja še iz lanskega leta in bo istočasno predstavljala tudi zaključek letošnje sezone.

Okrog dvanajste ure v nedeljo bo tako pred društvenim sedenjem nagrajevanje bodisi zmagovalcev slikarskega ex tempore kot tudi udeležencev pohoda. V popoldanskih urah, in sicer od 15. ure dalje, pa bo seveda na sporedu prosta zabava.

Uslužbenci javnega sektorja proti gospodarskemu manevru

Tudi v Trstu, kot v deželi in na vsedrjavni ravni, je bila včeraj stavka uslužbencev javnih služb. Stavka je povzročila nemalo težav v raznih sektorjih, kot so zdravstvo, šolstvo in pošte. Veliko število uslužbencev iz mesta in dežele je sicer odpotovalo v Rim, kjer so se udeležili vsedrjavne manifestacije, medtem ko je stavka na deželni ravni najbolje uspela na Goriškem.

V središču protesta je bila zamrznitev delovnih pogodb in pa zamrznitev najemanja novih uslužbencev. Sindikati poudarjajo, da so delovne pogodbe, ki so bile sedaj zamrznjene, zapadle že leta 1990 in da se že več časa velik del plač uslužbencev javnih storitev zelo počasi in v nižji meri viša, kot pa življenjski stroški. Zaradi tega je prišlo tudi do včerajšnjega protesta uslužbencev.

Najbolje je stavka uspela v zdravstvenem sektorju, kjer je po oceni sindikatov stavkalo okrog 80 odstotkov uslužbencev, v drugih večjih obratih pa je bil odziv delavstva po mnenju sindikatov vzpodbuden. Vladni ukrepi za sanacijo javnih financ so namreč vzbudili precejšnje nezadovoljstvo, predvsem med najbolj prizadetimi sloji.

O vseh teh vprašanjih pa bo vsekakor razpravljal zvezni enotni aktiv CGIL-CISL-UIL, ki se bo sestal v ponedeljek in tudi sklepal o nadaljnjih akcijah. V sindikalnih krogih pa so vsekakor zadovoljni z včerajšnjo protestno akcijo, ker po njihovem mnenju dokazuje, da se delavstvo ni vdalo v usodo, ampak želi tudi samo prispevati pri reševanju teh vprašanj.

Zelena parlamentarca obtožujeta tržaško Občino

»Nezakonita dovoljenja za rušenje v starem mestu«

Pri delih oziroma upravnih postopkih za preureditev tržaškega zgodovinskega jedra naj bi prišlo do nezakonitosti. Tako trdi tržaška federacija zelenih z občinskim svetovalcem Paolom Ghersino na čelu, ki je za zadevo zainteresirala tudi dva zelena parlamentarca, in sicer poslanca Saura Turronija ter senatorko Pino Maisano Grassi.

Turrone in Grassijeva sta v teh dneh na vabilo tržaških zelenih prišla tudi osebno v naše mesto. Predsinočnjim sta se udeležila manifestacije za zaščito srednjeveškega dela starega mesta, ki naj bi utrpel nepopravljivo škodo, če bi dejansko izvedli predvidena dela. Včeraj pa sta v spremstvu Ghersine obiskala tržaško Občino in sama preverila, da naj bi res prišlo do nezakonitosti pri izdaji nekaterih gradbenih dovoljenj.

Kot piše v tiskovnem poročilu, ki ga je podpisal sam Ghersina, sta zelena parlamentarca ugotovila, da je tržaška Občina izdala dovoljenja za porušenje nekaterih starih stavb v nasprotju z veljavnimi obnovenim načrtom. Eno izmed teh dovoljenj naj bi tržaška Občina izdala 19. septembra v popravljeni verziji, potem ko so nastopili zeleni.

Vsled teh odkritij sta Turrone in Grassijeva pisala brzojavko tržaškemu županu Staffieriju in zahtevala, naj nemudoma prekliče sporna gradbena dovoljenja, poleg tega pa sta pisala tudi ministru za kulturne in ambientalne dobrine Roncheyu ter napovedala, da bosta celotno zadevo prijavila sodnim oblastem.

Že tečejo priprave na jubilejno prodajno razstavo antikvariata

Od 28. oktobra do 3. novembra bo v kongresnem središču na tržaški pomorski postaji 10. prodajna razstava antikvariata. Prireja jo agencija Promotrieste v sodelovanju s Tržaško trgovinsko zbornico in z Ustanovo za pospeševanje turizma, na njej pa bodo sodelovali razstavljalci iz severnih italijanskih dežel ter iz območja Alpe-Jadran.

Tržaška antikvarična prodajna razstava se je v desetih letih življenja lepo uveljavila, tako da je postala ena izmed najzanimivejših tovrstnih prireditev za srednjeevropski antikvariat. Sicer pa ima Trst na tem področju precejšnjo tradicijo. Pomislimo le, da se v Trstu z antikvariatom posredno ali neposredno ukvarja kakih 60 trgo-

vin in podjetij. Lani je prodajno razstavo obiskalo več kot 10 tisoč ljudi in prireditelji si obetajo podoben uspeh tudi za letošnjo jubilejno izvedbo.

Na prodajni razstavi si bodo obiskovalci lahko ogledali in - petičnejši med njimi - si nabavili zanimive primerke stare mobilije, preprog, nakita, slik, vitraže, orožja, knjig in drugih predmetov. Razstava bo odprta vsak dan od 10. do 13. ure ter od 15.30 do 19.30, 1. in 3. novembra pa od 10. do 20.30 nepretrgoma. Omenimo naj še, da bo 1. novembra na sporedu tudi dobrodela dražba pod naslovom »Časomeri - od mitoloških ur do mita swatcha«. Na dražbi bodo stare ure, izkupiček pa bodo izročili Združenju za raziskovanje raka.

Jutri v disko klubu Macaki nastop kriške glasbene skupine

V zadnjih časih se je med elitne tržaške lokale "uveljavil" še večerno-nočni bar oziroma disko klub z imenom Macaki: tako se na Drevoredu XX. septembra, na nasprotni strani kinodvoran Nazionale vsak večer, še posebno ob koncih tedna, zbirajo mladi, a tudi manj mladi Tržačani, iz tako rekoč "boljše" mestne družbe. Ponudba Macakija je med drugim tudi glasbena: upravitelji lokala dajejo s tem možnost raznim glasbenim skupinam, da tu nastopijo in se tako tudi predstavijo temu posebnemu občinstvu. Tako bo jutri z začetkom okrog 22. ure, v Macakiju igrala skupina The Blackbirds. Kljub "ekso-tičnemu" imenu gre za skupino glasbeno-ustvarjalnih Križanov, ki se je v prejšnjih letih - sicer z

imenom Flamingo Boulevard - že večkrat predstavila na prireditvah in festivalih, posvečenih lahki glasbi (npr. Musicanta). Sestavljajo jo Andrej Košuta, Igor in Marjan Guštinčič ter Paolo De Lorenzi. V repertoar skupine sodi tudi avtorska glasba (s slovenskimi, italijanskimi in narječnimi - kriškimi besedili), ki jo bodo The Blackbirds predstavili skupaj z drugimi tržaškimi rock skupinami na pobudi ZSKD in Združenja Anagramba konec novembra v gledališču Miela. Nedeljski nastop za obiskovalce Macakija pa bo posvečen pretežno glasbi 50. in 60. let: torej znane melodije rock'n'rolla, soula in sploh pesmi znanih italijanskih in angleških pevcev iz tiste dobe. (dam)

»Oktoberfest« v Podlonjerju

V Ljudskem domu v Podlonjerju, kjer so vse poletne mesece potekale številne družabne, pa tudi kulturne prireditve, ponavljajo tokrat že drugi prireditvi, imenovano "Oktoberfest" poznano po podobnih prireditvah v Avstriji, tu pri nas pa so jih že nekaj let organizirali tudi v Nabrežini.

Družabna prireditve se je začela že sinoči, nadaljevala pa se bo še danes in v nedeljo, nato pa še prihodnji petek, soboto in nedeljo. Organizatorji prireditve so člani Združenja prijateljev Podlonjerja, ki se tu redno shajajo in ki upajo, da bo tudi letošnje praznovanje, kot že prejšnja, privabilo v Podlonjer številne goste. Za zabavo, ples in dobro pijačo in jedačo bo poskrbljeno. (nl)

Tajnica Franka Škrk o načrtih in težavah

Šempolajsko društvo Vigred se pripravlja na novo sezono

Društvo Vigred iz Šempolaja v devinsko-nabrežinski občini, ki zajema vasi Trnovo, Prečnik, Slivno in Praprot, se že pripravlja na novo sezono. O tem smo se pogovarjali s tajnico društva Franko Škrk, ki dela sicer v tehničnem uradu v devinsko-nabrežinski občini.

»Naš odbor šteje 20 članov in med temi je samo eden moškega spola. To se pravi, da smo ženske tu v teh naših vaseh vsaj po tem sodeč bolj pripravljene delati, ali pa si moški nočejo prevzeti odgovornosti. Predsednica društva je Elena Legiša, podpredsednik pa David Rebula.«

Društvo ima svoj otroški pevski zbor, ki ga vodi Mitja Pernarčič iz Mavhinj in ki deluje že sedem let. Lani je štel kar 35 mladih pevcev, do konca sezone pa jih je iz enega ali drugega razloga odpadlo kar 12. Sedaj si je društvo zadalo naloge, da ustanovi mladinski pevski zbor, ki bi ga tudi vodil Pernarčič. »V teh dneh bomo razposlali vabila po šolah, napravili pa smo tudi propagandno akcijo med mladimi. Na žalost je med temi bolj malo zanimanja za petje ali kakšno drugo kulturno dejavnost. Potrebni bodo razgovori, prepričevanja ter sodelovanje staršev, šole in članov društva, če hočemo uspeti. Želeli bi pridobiti vsaj 15 mladih, tako da bi zbor lahko začel z delom.«

Otroški zbor, nam je povedala Franka, je že z uspehom marsikje nastopal, lani na primer v Sežani na reviji "Pesem mladih".

»Tudi domačih prirediteljev imamo nekaj: Miklavževanje, pa Prešernovo proslavo, proslavo 8. marca in še kaj. Seveda bi si želeli še

več nastopov in morda tudi več sodelovanja z drugimi društvi.«

V Šempolaju deluje tudi plesni tečaj, ki ga vodi David Poljšak. To je že tretje leto, ko poteka ta tečaj ter je zanj kar zadostno zanimanje. Vpisovanje se je sedaj šele začelo - učili pa se bodo standardne in latinsko-ameriške plesne.

»Naš sedež sredi vasi, v bivšem otroškem vrtcu, je za razne naše prireditve premajhen. Ob njem je staro poslopje, ki bi se ga dalo preurediti, a zato nimamo denarja. Tako imamo večje prireditve v šolskih prostorih; vprašali smo tudi za dovoljenje, da bi imeli lahko prireditve tudi na šolskem dvorišču, pa zaenkrat nismo prejeli odgovora.«

Zoran Lupinc, svetovni prvak v diatonični harmoniki, je tudi Šempolajc. Tu vodi dvakrat tedensko tudi šolo za harmoniko, pianolo in trobento. Šola spada v okvir dejavnosti šole Glasbene matice. »Ker poučuje tudi na šoli v Domju, je naš Zoran močno zaposlen. Vendar pa pripravi na leto vsaj en nastop tudi v vasi.«

Za otroke bo društvo ob praznovanju Miklavža pripravilo igro. Lani so še uprizorili lutkovno predstavo, ki jo je pripravila Silva Tretjak - Paulin. Tudi letos bodo poskrbeli za njihovo zabavo.

Julija je društvo zaključilo akcijo zbiranja prispevkov za begunce iz Bosne. Vse nabrano je društvo izročilo odgovornim na Kozini. Sedaj na jesen bodo akcijo ponovili.

»Mi si samo želimo, čim več sodelovanja z vaščani, šolo in člani društva. Tako bomo z večjim elanom začeli novo sezono.«

NEVA LUKES

gledališča

Gledališče Rossetti
Stalno gledališče F-Jk
Gledališka sezona 1992/93: abonmaji pri osrednji blagajni v Galeriji Protti (urnik: vsak dan 9.0012.30, 15.30-19; tel. 630063) in v gledališču Rossetti (Drevored XX. septembra 45 (urnik: vsak dan od 12-15.30, 16.30-20; tel. 54331).

Obnovljena prodaja stalnih redov.

Gledališče Cristallo
La Contrada
Gledališka sezona 1992/93: v gledališču Cristallo, pri osrednji blagajni UTAT v Pasaži Protti, na sedežih sindikatov lahko vpišete abonma za novo gledališko sezono.

Danes, 3. oktobra, ob 20.30 otvoritev gledališke sezone z delom Carpentierja in Faragune "PUTEI E PUTELE". Nastopajo Ariella Reggio, Mimmo Lo Vecchio, Gianfranco Saletta in Orazio Bobbio. Režija: Francesco Macedonio.

razstave

V galeriji Tržaške knjižarne je na ogled pregledna razstava del na papirju GABRIJELA STUPICE. Razstava bo odprta do 15. oktobra z naslednjim urnikom: od torka do sobote od 8.30 do 13.00 in od 15.30 do 19.00.

V galeriji Muzeja Revoltella v Ul. Diaz 27 je na ogled razstava "Od Canove do Burrija - Muzej se predstavlja".

Na sedežu letoviščarske ustanove v Miljah, Ul. Roma 20, je na ogled razstava slikarke M. GABRIELLE PELIZZON SEGALLA na temo "Amazzonia". Razstava bo na ogled še danes, 3. oktobra.

V zborni dvorani in knjižnici pedagoške fakultete, Ul. Tigor 22 je na ogled do 15. novembra razstava starih zemljevidov Italije in sveta z naslovom "Imago mundi et Italie".

V galeriji Cartesius bo danes, 3. oktobra, ob 18. uri otvoritev razstave GIOVANNIJA DUIZA. Razstava bo odprta do 15. t.m. z naslednjim urnikom: ob delavnikih od 11.00 do 12.30 in od 16.30 do 19.30, ob praznikih od 11.00 do 13.00, ob ponedeljkih zaprto.

V palači Costanzi je na ogled do 11. oktobra razstava 39 portretov tržaških žensk, predstavnice tukajšnje buržoazije, pod naslovom "Ženske in primadone, dve stoletji zgodovine in mestne kronike".

V gledališču Miela je na ogled razstava o Beatlesih z naslovom MEMORABILIA, na kateri bodo na ogled plošče, slike, letaki in razni predmeti, ki jih je zbral Guido Toffoleti.

V galeriji Rettori Tribbio 2 je na ogled razstava slikarke LEONOR FINI, ki bo odprta do 16. oktobra.

V Bridarjevi hiši v Devinu bodo danes, 3. oktobra, ob 18.30 odprli razstavo likovnih, keramičnih in grafičnih izdelkov. Razstava bo odprta do 16. oktobra s sledečim urnikom: ob delavnikih od 16. do 18. ure in ob praznikih od 10. do 13. ure od 15. do 18. ure.

koncerti

Gledališče Verdi
Simfonična sezona '92
Predprodaja vstopnic za vse koncerte pri blagajni gledališča Verdi na Trgu Unità (zaprta ob ponedeljkih).

Nocoj ob 21. uri ponovitev KONCERTA orkestra gledališča Verdi v Palasport "Carnera" v Vidmu. Dirigent Carl Melles. Nastopata harfistka Jasna Corrado Merlak in flavtist Mario Ancilotti. Na sporedu Brewaeys, Mozart, Smetana in Schubert.

Avditorij Muzeja Revoltella
"Nedelje mlade glasbe"
Jutri, 4. oktobra, ob 11. uri bo v Avditoriju muzeja Revoltella v Ul. Diaz koncert posvečen 300-letnici Tartinijevega in 200-letnici Rossinijevega rojstva. Nastopil bo klavirski duo FROSINI-BAGGIO. Na sporedu Payr, Mozart, Hummel in Schubert.

Koncerti bodo trajali do 13. decembra. Informacije, abonmaji in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi na Trgu Unità.

"Trieste Prima"
V torek, 6. oktobra, ob 20.30 bo v Avditoriju muzeja Revoltella na sporedu koncert "Prima Trieste". To je serija koncertov, ki jih organizira ledališče Verdi z Združenjem Chromas in s podporo dežele F-JK, Združenja Alpe-Jadran in tržaške občine.

Nastopila bosta Annamaria MORINI (flavta) in Enzo PORTA (violina). Na sporedu Mandanici, Xenakis, Gervasoni, Ghirardi, Piacentini, Guarnieri.

Repubratske cerkev
Jutri, 4. oktobra, ob 18. uri bo na sporedu zadnji koncert stare glasbe, ki jih prireja Gallus Consort in Deželni sedež RAI pod pokroviteljstvom Tržaške pokrajine. Nastopili bodo: Pietro ZAZZETTA, Anna Maria BIANCONI, Walter BARBIERO, Emilio MOTTA, Gian Domenico BUSATO, Laura MIRRI, Daniele MILANESE in Paolo PREVEDELLO.

Gotska cerkev v Štivanu
V ponedeljek, 5. oktobra, ob 20.30 se zaključí šesta koncertna sezona "Timavske note", ki jo prireja PUNTO MUSICALE iz Sessljana. Nastopili bodo solisti: sopranistka Livia Valentinsig, kontralt Giacinta Simon, tenor Luca Dordolo, bas Leonardo Palmigiani, Carla Agostinello in Reana De Luca (klavir), Stefano Bembi (harmonij) in zbor GALLUS pod vodstvom Stojana Kureta.

Gledališče Miela
Danes, 3. oktobra, ob 21. uri bo otvoritev sezone 1992/93 s koncertom glasbenih skupin BEAT SHOP, MUMBLE RUMBLE in RADIO REBELDE. Koncert spada v okvir manifestacij ob 30-letnici Beatlesov.

Cerkev sv. Sergija mučenika
V sredo, 7. t. m., ob 19. uri bo v Naselju sv. Sergija (Trg 25. aprila) na sporedu KONCERT TROBILNE SKUPINE Godbe na pihala iz Ricmanj s spremljavo orgel Cristiane SPADARO. Na sporedu Gabrieli, Bach, Cherubini, Mouret, Couperin in Clarke.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

ABONMA 1992-93

Vpisovanje abonentov

od 10. do 14. ure

pri blagajni Kulturnega doma

Ul. Petronio 4 - Tel. 632664

včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 3. oktobra 1992

EVALD

Sonce vzide ob 6.06 in zatone ob 17.42 - Dolžina dneva 11.36 - Luna vzide ob 13.34 in zatone ob 22.42.

Jutri, NEDELJA, 4. oktobra 1992

FRANČIŠEK

PLIMOVANJE DANES: ob 11.23 najvišja 18 cm, ob 20.58 najnižja -23 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 19,2 stopinje, zračni tlak 1015,4 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 49-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 21,5 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Marinella Peresson, Lorenzo Ludemann, Yi Zhou.

UMRLI SO: 80-letna Maria Giorgi, 86-letna Maria Potocar, 75-letna Albina Umek, 70-letni Raffaele Pindozi, 85-letna Alice Leoni, 88-letni Luciano Bucher, 70-letna Vincenza Martorello.

OKLICI: uradnik Alessandro Liveris in univerzitetna študentka Ada Mandic, šofer Raffaello Ruzzier in gospodinja Lilianna Rubesa.

SLUŽBA LEKARN
Od ponedeljka, 28. septembra, do nedelje, 4. oktobra 1992

Normalen urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Mazzini 43 (tel. 631785), Trg XXV. aprila 6 (Naselje sv. Sergija) (tel. 281256), Ul. Flavija 89 (Žavljje) (tel. 232253).

FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Ul. Mazzini 43, Trg XXV. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Ul. Combi 17, Ul. Flavija 89 (Žavljje).

FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30.
Ul. Combi 17 (tel. 302800).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505 - TELEVITA

URAD ZA INFORMACIJE KZE
Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka ob 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba ob 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Danes se poročita

PETER DE WALDERSTEIN
in
SANDRA STOPPER
Obilo sreče in celo kopico novih odbojkarjev in planincev jima želi
SZ Sloga

Danes se vzameta

TATJANA in IVO
Svoji tajnici in soprogu želi vso srečo

SKD Primorec Trebče

čestitke

Danes bo upihnil prvo svečko NIKO JEVIKAR. Da bi bil priden in zdrav mu želijo starši, bratca in nona Ivanka.

šolske vesti

Osnovna šola Marica Gregorič Stepančič pri Sv. Ani prireja za šolsko leto 1992/93 tečaj slovenskega jezika za odrasle. Potrebne informacije dobite na tel. št. 812214 ali 773411.

Osnovna šola Karel Širok, Ul. Donadoni 28, prireja za šolsko leto 1992/93 tečaj slovenskega jezika in telovadbe za odrasle. Za pojasnila in vpisovanje tel. na št. 391529 po možnosti od 10.00 do 10.30.

prispevki

Albin Švara se najtopleje zahvaljuje ricmanjski godbi za čestitke ob 80-letnici in daruje 30.000 lir za Godbo na pihala iz Ricmanj.

V spomin na teto Marijo Gerlanc vd. Štoka darujeta Boženka in Marjo Rustja 30.000 lir za popravilo cerkve na Kontovelu.

Ob 3. obletnici smrti Pine Rustja daruje mož Nino 50.000 lir za spomenik padlim v NOB iz Gabrovca.

V spomin na Pino Rustja daruje družina Polduzzi 25.000 lir za spomenik padlim v NOB iz gabrovca.

V počastitev spomina Gofreda Gregorija darujejo družine Colja iz Samatorce 150.000 lir za ŠK Kras.

Namesto cvetja na grob Cesarja Možine darujeta Mila in Renata 50.000 lir za Ljudski dom v Trebčah.

kino

ARISTON - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 **Nel continente nero**, r. Marco Risi, i. Diego Abatantuono.

EXCELSIOR - 16.45, 18.35, 20.25, 22.15 **Il tagliarberbe**, r. Stephen King.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 **Morte di un matematico napoletano**, r. Mario Martone, i. Carlo Cecchi.

NAZIONALE I - 15.30, 17.40, 19.55, 22.00 **Basic instinct**, r. Paul Verhoeven, i. Michael Douglas, Sharon Stone, □

NAZIONALE II - 15.30, 17.15, 18.50, 20.30, 22.15 **Peter Pan**, prod. Walt Disney.

NAZIONALE III - 15.20, 17.00, 18.40, 20.30, 22.15 **Moglie a sorpresa**, i. Steve Martin.

NAZIONALE IV - 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 **Indocina**, i. C. Deneuve.

GRATTACIELO - 17.00, 19.30, 22.00 **Cuori ribelli**, i. Tom Cruise.

MIGNON - 15.45, 17.50, 19.55, 22.00 **Basic instinct**, i. Michael Douglas, Sharon Stone, □

EDEN - 15.30, 21.30 **Le due bocche ingorde**, porn., □□

CAPITOL - 17.30, 19.45, 22.00 **Batman - il ritorno**, i. M. Keaton, D. De Vito, M. Pfeiffer.

LUMIERE - 16.30, 18.00, 20.10, 22.15 **Fratelli e sorelle**, r. Pupi Avati, i. F. Nero, P. Quattrini.

ALCIONE - 18.30, 20.15, 22.00 **Toto l'heros**, r. J. Van Dormael.

RADIO - 15.30, 21.30 **Trenta centimetri di piacere**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razna obvestila

Otroški pevski zbor Fran Venturini vabi na vajo, ki bo danes, 3. oktobra, ob 14.30 v Kulturnem centru Anton Ukmar Miro pri Domju.

Lonjerska in katinarska mladina prireja pod pokroviteljstvom KD Lonjer-Katinara in KK Adria jutri, 4. t. m., v Lonjerju šagro POZDRAV JESENI. Na sporedu bo v jutranjih urah Pohod po šolskih poteh naših non in nonotov. Zbirališče ob 9. uri, ob 15.30 otvoritev družabnosti in ob 17. uri zabava s plesom s sodelovanjem Aleksandra Ipavca.

KD Rdeča zvezda iz Saleža v sodelovanju z ZSKD vabi vse otroke, ki obiskujejo 2. in 3. razred osnovne šole na DELAVNICO KNJIŽNE ANIMACIJE. Delavnica se bo vršila v občinski knjižnici v Saležu vsak ponedeljek od 17.00 do 18.30. Prvo srečanje bo v ponedeljek, 5. t. m.

V zamislih društva Vigred je ustanovitev mladinskega pevskega zbora, brez tvoje udeležbe to ne bo mogoče, zato te vabimo na prvo vajo-sestanek v društvene prostore v četrtek, 8. oktobra, ob 17. uri.

Otroški zborček Vigred odvarja novo sezono in vabi vse stare in nove pevce na prvo vajo, ki bo v društvenih prostorih v ponedeljek, 5. oktobra, ob 16. uri.

SKD Vigred prireja plesni tečaj. Za prijave tel. na št. 200865 od 15. do 16. ure ali 200679 od 20. do 21. ure od ponedeljka do petka.

Dom na Brdini (Opčine - Proseška ul. 109) vas vabi jutri, 4. oktobra, ob 10. uri na predavanje o zdravilnih masazah: »Kako pomagam sebi in bližnjemu pri bolečinah v križu in težavah z nogami«. Kratkemu predavanju sledijo praktične masaže. Vstop prost.

Shinkai k. k. sporoča, da se prične tečaj joge na Opčinah v Rekreatoriju Campo Romano v ponedeljek, 5. oktobra, ob 20. uri - v osnovni šoli v Saležu v sredo, 7. oktobra, ob 20. uri. Za pojasnila in vpisovanje tel. na št. 327488.

Občina Devin-Nabrežina prireja tečaje angleščine, nemščine, slovenščine, kitare in računalništva. Interesenti lahko dvignejo vpisne pole v uradu za Stike z javnostjo in prevajanje (soba št. 20) na Občini, tel. 6703111, od 9.00 do 11.30 do sobote, 10. oktobra 1992.

Klub prijateljevstva in Slovenska Vincencijeva konferenca bosta praznovala god sv. Vincencija Pavelskega in začetek delovnega leta v torek, 6. oktobra, s sv. mašo in družabnostjo pri šolskih sestrah pri Sv. Ivanu v Trstu, Ul. delle Doccie 34. Začetek ob 16. uri. Vabljeni člani in prijatelji.

ZSKD prireja ciklus plesnih delavnic Jesen skozi gib za otroke od 5. do 12. leta. Vodi koreograf Igor Jelen. Začetek v petek, 16. oktobra. Informacije in prijave do 9. oktobra pri ZSKD, Ul. sv. Frančiška 20, tel. 635626, vsak dan, razen ob sobotah, ob uradnih urah.

Kontovelska župnija bo proslavila svojega farnega zavetnika sv. Hieronima s slovesno sv. mašo jutri, 4. oktobra, ob 10. uri. Sledilo bo družabno srečanje v prostorih župnišča. Toplo vabljeni.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611
Filiala Cedad 0432/730-314

razne prireditve

SKD Barkovlje vabi na PRAZNIK KARAMALOV jutri, 4. oktobra. Začetek ob 16. uri.

Barkovljanska skupnost vabi vse, posebnost še noše, v procesijo Rožnovenčne Matere božje, ki bo jutri, 4. oktobra, po maši od 8. ure.

Slovenski kulturni klub (Ul. Donizetti 3) vabi danes, 3. oktobra, na letošnje prvo srečanje z besednim ustvarjalcem. Gost večera bo pesnik, pisatelj in režiser ŽARKO PETAN - avtor znanih radijskih, gledaliških in televizijskih iger, romanov, pravljic, pesmi... najbolj znani so njegovi aforizmi, trenutno pa režira kot gost prvo odsko postavitev Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta. Začetek točno ob 18.30.

Združenje prijateljev Podlonjerja prireja v Ljudskem domu II. izdajo Oktoberfesta 3., 4., 9., 10. in 11. oktobra.

V ponedeljek, 5. oktobra, ob 20. uri bo agronom dr. Mario Gregorič predaval o MOŠTU IN POLJŠČINAH. Srečanje prireja KD Rovte-Kolonovec na sedežu v UL. Monte Sernio 27 v sodelovanju s Kmečko zvezo. Vabimo vse obdelovalce zemlje.

izleti

Zveza invalidov, Društvo slovenskih upokojencev v Trstu in KRUT v sodelovanju z Zadržnim centrom za socialno dejavnost prirejšo petdnevni izlet v Salzburg in okolico od 12. do 16. oktobra. Vpisovanje in informacije na sedežu organizacij v Ul. Cicerone 8/b, tel. 360324, od 9. do 12. ure.

Cerkveni pevski zbor ob Sv. Ivana prireja jutri, 4. oktobra, avtobusni izlet v Bovec in še kam. Za informacije tel. na št. 211192 ali 579035 v večernih urah.

Kulturno društvo in ženski pevski zbor Ivan Grbec iz Škrednja organizirata jutri, 4. oktobra, izlet v Režijo. Informacije od 12.30 do 14.30 na tel. št. 383495.

SKD Grad in Zadruga Ban organizirata jutri, 4. oktobra, izlet v Kobariž in okolico. Informacije v trgovini jestvin A. Vidali, tel. 211387.

Sekcija Slovenske skupnosti v občini Dolina sporoča, da je odhod avtobusa za izlet v Tabor v Savinjski dolini jutri, 4. oktobra, ob 6.30 s trga v Boljuncu.

Društvo naravoslovcev in tehnikov Tone Penko prireja v nedeljo, 11. oktobra, strokovno ekskurzijo. Predviden je ogled razstave Dinozavrus, ki jo je v bivši cerkvi sv. Frančiška pripravil Furlanski naravoslovni muzej iz Vidma, ter obisk Terske doline z ogledom jame v Zavarhu (Villanova). Zbirališče pred sodno palačo v Trstu ob 8.30 oziroma ob 9.45 pred vhomod v cerkev sv. Frančiška v Vidmu. Prevoz z lastnimi sredstvi. Vabljeni!

mali oglasi

OSMICA je odprta v Borštu pri Zaharju. **OSMICA** pri Živcu v Koludrovici je odprta v mesecu oktobru ob sobotah in nedeljah.

PRODAM črno domače grozdje mešane sorte merlot, cabernet in refosk. Tel. na št. 228803 ali 228658.

PRODAM-PODARIM vinske kadi, sode, pletenke, stiskalnice. Tel. na št. 572665.

PRODAM domač krompir. Telefonirati ob uri obedov na št. 200882.

PRODAM kombi fiat ducato panorama v odličnem stanju, 9 sedežev, letnik 88, prevoženih 70.000 km. Telefonirati na št. 213791 v večernih urah.

PRODAM A 112 abarth, letnik 82, v zelo dobrem stanju, 2.300.000 lir. Tel. na št. 417025 od 20.30 do 21.30.

PRODAM audi 90, v odličnem stanju, letnik 86. Za informacije tel. na št. 229329.

PRODAM alfo romeo 33 quadrifoglio verde, letnik 89, po ugodni ceni. Tel. na št. 943207 od 19.30 do 20.30.

PRODAM renault 4, letnik 88. Tel. v večernih urah na št. 574807.

PRODAJAM kuhinjo v dobrem stanju po ugodni ceni. Tel. na št. 55353.

V PORTOROŽU prodam moderno opremljeno dvosobno stanovanje (57 kv. m, centralno ogrevanje, terasa, telefon, TV, garaža). Ponudbe na telefon 3861 578276.

NA PRODAJ je majhna gostilna v Trstu. Tel. na št. 228390.

ODDAM v najem trgovino s kletjo (36 + 22 kv. m) v centru Opčin. Tel. ob uri obedov na št. (040) 211385.

ZARADI zdravstvenih razlogov oddam trgovino igrač z drogerijo na Proseku. Za točne informacije tel. na št. 251148 v jutranjih urah.

KRČNE ŽILE? Obrnite se na nas - tel. 0038/66 73954.

RESNA gospa, srednjih let, z znanjem administrativnega in vsega domačega dela, išče zaposlitev. Tel. na št. (0481) 533960.

PONUJAM se za hišna dela ali varstvo otrok. Tel. 0038/67 71133.

OPERATIVNI TEČAJI PRI TKB 02. 10. 1992			
TUJE VALUTE / NAKUP		BANKOVCI TRST	
Ameriški dolar		1200.—	
Nemška marka		850.—	
Francoski frank		245.—	
Holandski gulden		760.—	
Belgijski frank		40.—	
Funt sterling		2100.—	
Irski sterling		2200.—	
Danska krona		215.—	
Grška drachma		5,80	
Kanadski dolar		940.—	
Japonski jen		9,50	
TUJE VALUTE / NAKUP		BANKOVCI TRST	
Švicarski frank		970.—	
Avstrijski šiling		120.—	
Norveška krona		200.—	
Švedska krona		220.—	
Portugalski eskudo		8,50	
Španska peseta		11.—	
Avstralski dolar		830.—	
HUF		10.—	
ECU		—	
Slovenski tolar		13,50	
Hrvaški dinar		3,25	

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611
Filiala Cedad 0432/730-314

Brošura ob 25-letnici legendarnih izolskih beatnikov

Faraoni-simbol stiske in upora

Uredništvo časopisa Mandrač je pripravilo zanimivo publikacijo, kalejdoskopski pregled razvoja prikljubljene izolske pop-rockovske skupine Faraoni. V ospredju so vseskozi spomini na izjemno uspešno glasbeno pot ansambla, ki je že od samih začetkov pomenil prvi bum na slovenski in nekdanji jugoslovanski rock sceni. Največji zaslug za bliskovit prodor na Top lestvice v poznih šestdesetih letih in kasneje so imeli Valter Soša (bas kitara), Stojan Družina (solo in ritem kitarist ter pevec), Črt Janowsky (bas kitara), Nelfi Depanger (bobnar in pevec, avtor glabe in tekstov), Marjan Malikovič (solokitarist), Tuljo Furlanič (bobnar in pevec), Georgij Krastanov—Žoro (klaviaturist), Marjan Starc — ideolog in manager Faraonov skoraj od njihovih začetkov ter Sergio Gobbo (mojster light-showa, fotograf in oblikovalec). To so bili glavni nosilci skupine v prvem obdobju (1967-1972), ki je bilo po mnenju mnogih njihovo »zlato obdobje«, ko so navduševali najstnike zlasti v legendarnem izolskem parku Arrigoni ter na številnih gostovanjih s tedanjimi hiti z glasbenih lestvic (npr. Hush, Bambolina, Ma che colpa abbiamo noi, House of the rising sun, itd.), uveljavili pa so se tudi z avtorskimi stvaritvami (Figov list, Berač, Matra). Pri medijski promociji Faraonov so se zlasti izkazali Tine Guzej, Vladimir Jerman in Boris Muževič, seveda pa si je še marsikateri nadebudni člankopisec ob njih in z njimi prisluzil svoj prvi novinarski honorar. V začetku leta 1972 so Faraoni odigrali svoj zadnji koncert v stari zasedbi. To je bilo obdobje, ko se je med mladimi uveljavil hardrock (Led Zappelin, Black Sabbath, Deep purple itd.), na obalni glasbeni sceni pa ga je najbolj uspešno zastopala koprška skupina Bumerang. Vendar bi lahko rekli, da je z razpadom Faraonov padla še zadnja od legendarnih slovenskih skupin, saj je slovenski rock v naslednjem obdobju zaplul v vode popularne (pop) glasbe, morda tudi zato ker v Sloveniji tedaj ni bilo mogoče organizirati megarockovskih koncertov, kakršne smo lahko le od daleč občudovali v »gnilem kapitalističnem zahodu«.

Ko pa se je ime Faraoni po osmih letih (1979) spet pojavilo na plakatih, je bilo vse drugače. Glasba novih Faraonov je bila povsem drugačna kot nekdanj. V prvem obdobju so igrali kar so pač hoteli, zdaj pa so se hočeš nočeš morali prilagoditi novim trendom in zahtevam občinstva. Nastopi v živo so bili od nekdanj

njihovo najmočnejše orožje. Poleg odlične opreme in profesionalne uigranosti so se novi Faraoni v preteklih letih uveljavili zlasti kot odlični spremljevalni bend največjih zvezd nekdanje jugoslovanske estrade (Teresa Kesovija, Oliver Dragojevič, Kičo Slabinac, Josipa Lisac itd.). Prepotovali so velik del sveta in dosegli tisto, o čemer so stari Faraoni le sanjali - namreč to, da se lahko solidno živi tudi od glasbe. Dosegli pa so tudi še nekaj, zmagali so na portoroškem festivalu Morja in sonca in s tem dokončno prepričali stare freake, da starih rockovskih časov ne bo nikoli več, da pa smo spet dobili skupino, ki se je uspešno prebila v sam vrh sedanje slovenske zabavnoglasbene scene.(sg)

Ansambel Faraoni

Bliža se festival nemega

filma v Pordenonu

PORDENON — Čez nekaj dni se bodo v tem furlanskem mestu začeli »Dnevi nemega filma«, ki predstavljajo enega najbolj zanimivih italijanskih in evropskih filmskih festivalov. Pordenonski festival, ki stopa v drugo desetletje svojega obstoja, si je dejansko pridobil prestiž in pomembno mesto v mednarodnih krogih filmskih ljubiteljev.

Letošnja festivalska izvedba se bo pričela prihodnjo soboto, 10. oktobra in bo trajala teden dni. Njen pomen, spored in glavne značilnosti so včeraj predstavili javnosti na tiskovni konferenci, ki so se je poleg številnih novinarjev in filmskih delavcev udeležili tudi razni predstavniki krajevnih oblasti ter deželni odbornik za kulturo Silvano Antonini Canterin.

Vsebinsko festivalska orisali njen predsednik Livio Jacob ter njegova sodelavca Piero Colussi in Carlo Montanaro. Že bežni podatki nam pričajo o ugledu in razsežnosti, ki si ju je pordenonska filmska manifestacija pridobila v teku let. Za festival se je namreč akreditiralo kar 500 ljudi iz raznih krajev države in iz tujine. Predvajali bodo kar 251 filmov (to pomeni 120 tisoč metrov filmskega traku), ki prihajajo iz raznih kinotek in zasebnih zbirk z vsega sveta. Filmska predvajanja bodo vse dni spremljale še druge prireditve, zlasti glasbenega značaja. Kot pomenljiv podatek velja omeniti dejstvo, da bo festival trajal dan več kot na prejšnjih izvedbah, kar je nenavadno za te čase, ko so zaradi gospodarske krize vsepovsod prisiljeni krčiti predvidene progra-

me, a kar hkrati potrjuje navezanost in zaupanje v to manifestacijo, ki se resno in prepričljivo loteva zgodovine filmske umetnosti. Celotna organizacija festivala nemega filma bo stala 700 milijonov lir.

Glavni retrospektivni filmski prikazi bodo letos posvečeni francoski produkcijski družbi Ec-laire (1907-1918), režiserju Franku Borzageju in nemim risankam Walta Disneya. Poleg tega bodo prikazani filme, ki prihajajo iz znamenite tokijske zbirke Komija in ki nam bodo priklicali v spomin nepozabnega Maxa Linderja in božansko Eleonoro Duse.

Med festivalom si bomo lahko ogledali tudi razne razstave o nemem filmu ter prisostvovali predstavitvam knjižnih izdaj na to temo. Na koncu bodo podelili nagrado »Jean Mitry« italijanski-ma zgodovinarjema Vittoriju Martinelliju in Aldu Bernardiniju za njune raziskave na področju nemega filma.

Med tiskovno konferenco se je seveda oglašil tudi deželni odbornik za kulturo Antonini. Podčrtal je zlasti pozornost, ki jo deželna uprava Furlanije-Juljske krajine posveča takšnim pobudam, ki pomagajo spoznavati in ceniti našo deželo ter njeno kulturno občutljivost v svetu.

Prispevajte

za

Dijaški dom

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
6.50 Film: Se io fossi onesto (kom., It. 1942)
8.30 Koncert
9.00 Film: Scomparso
11.15 Poletni maraton: Fall River legend, John Henry
12.25 Vreme in dnevnik
12.35 Nan.: La signora in giallo (i. A. Lansbury)
13.25 Izžrebanje lota
13.30 Dnevnik in Tri minute
14.00 Nan.: Su e giù per Beverly Hills
14.30 Športna sobota: dresura, IP v turističnih vozilih
16.15 7 dni v Parlamentu
16.45 Variete: Disney club
17.55 Izžrebanje lota
18.00 Kratke vesti
18.10 Dok.: Atlante DOC
19.25 Nedeljski evangelij
19.40 Aktualno: Il naso di Cleopatra
19.50 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik in šport
20.40 Variete: Scommettiamo che...? (vodita Frizzi, Carlucci)
23.00 Nočni dnevnik
23.15 Posebnosti TG Uno
24.00 Dnevnik in vreme
0.30 Film: Zelig (kom., ZDA 1947, r.-i. Woody Allen)

RAI 2
6.50 Variete: Videomic
7.00 Nanizanke in risanke
8.45 Film: Tadpole e la balena (pust., ZDA 1988, r. Claude Lord)
10.15 Evropski dnevi
10.45 Nan.: Arsenio Lupin
11.45 Kratke vesti
12.00 Nanizanka: Una famiglia come tante
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.20 Dribbling in vreme
13.55 100 ključev za Evropo
14.00 Film: Airport 75 (dram., ZDA 1974, i. Charlton Heston, Karen Black)
15.50 Aktualno: Ristorante Italia (vodita A. Clerici)
16.10 Izžrebanje lota
16.15 TGS Parquet, vmes odbojka in košarka
18.45 Nanizanka: Hunter - Dritto al cuore
19.35 Vreme in dnevnik
20.15 Športne vesti
20.30 Film: Scarface (dram., ZDA 1983, r. Brian De Palma, i. Al Pacino, Michelle Pfeiffer)
23.30 Dnevnik in vreme
23.50 Glasbena oddaja: Antologija neapeljskih pesmi
0.20 Izobraževalna oddaja
0.25 Šport: tenis, biljard

RAI 3
7.00 Sat News, Televideo
8.00 Šport: veslanje, 11.00 kolesarstvo
11.30 Koncert RAI 3: Carré per quattro orchestre e quattro cori (simf. orkester RAI iz Turina)
12.30 Film: Persona (dram., Šved. 1966, r. Ingmar Bergman, i. Liv Ullmann, Bibi Andersson)
14.00 Deželne vesti
14.10 Popoldanski dnevnik
14.25 TGS Okolje Italia
14.45 Samo za šport, vmes IP v bezbolu, 16.00 teniški turnir ATP, 17.00 IP v biljardu
18.00 Športni tednik: Scusate l'anticipo (vodita Giammarioli, Mandelli)
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Aktualno: Videobox
20.30 TV film
22.30 Dnevnik ob 22.30
22.45 Aktualno: Cinema è
23.15 Boks: Galvano-Benn (SP WBC v supersrednji kategoriji)
0.30 Dnevnik, pregled tiska in vremenska napoved
0.55 Filmske novosti
1.05 Variete: Fuori orario

TV Slovenija 1
7.50 Izbor: Radovedni Taček - Miš, 8.10 nad. Modro poletje, 9.10 Klub klub, 11.05 Zgodbe iz školjke
12.00 Poročila
12.05 TV dnevnik BIH (pon.)
13.25 Napovednik
13.30 Večerni gost
14.20 Tednik (pon.)
15.10 Film: Plymouthska pustolovščina (ZDA)
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik
17.10 Dok.: Vizionarji
18.00 Da ne bi bolelo
18.30 Rubrika: Dober tek! (kuharski nasveti)
19.00 Risanke in Napovednik
19.15 Žrebanje 3x3
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Utrip
20.30 Ona + On
21.35 Nad.: Slepo zaupanje
22.20 Dnevnik vreme, šport
22.45 napovednik
22.50 Sova, vmes nan. Murphy Brown in Poštenjaka in lumpa ter film Vse za ljubezen (ZDA 1984, r. S.H. Stern, i. Yvette Mimieux, Simon MacCorkindale)
1.40 Video strani

TV Koper
14.10 Film: Zivel sem prej (fant., ZDA 1957)
15.30 Risanke: Skyhawks
16.00 Spored za otroke: Čarobna svetilka, nato film Kelly in jaz (kom., ZDA 1956, i. Van Johnson)
17.30 Nan.: Strela
18.00 Aktualnosti: Globus
19.00 Vsedanes - TV dnevnik
19.30 Nabožna oddaja
19.40 Nadaljevanka: Ryan
20.05 Nan.: Crime Story
21.00 koncert iz piranske stolne cerkve: Interpreti venezijani, vmes (med odmorom) TV dnevnik
22.30 Rokomet (moški)
23.40 Horoskop

TV Slovenija 2
14.35 Tok Tok (pon.)
16.30 Sova, vmes nanizanki Roseanne in Poštenjaka in lumpa
18.30 Videomeh
19.00 Nanizanka: Šaljivec
19.30 TV dnevnik BIH
20.00 Praski komorni balet
20.25 Film: Varuh časa
21.50 Tračarije v živo
22.50 Koncert Michaela Jacksona

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Slovenska lahka glasba; 9.15 New Age; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert; 11.30 Odprta knjiga: Most na Drini (I. Andrič, r. M. Sosič, 6. del); 11.45 Kantavtorji in Sansonjeji; 12.00 Krajevne stvarnosti; 12.45 Orkestri; 12.45 Glasnik Kanalske doline; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Nediški zvo; 15.00 Duh časa in čar odra v spominih J. Babiča; 15.30 Glasba za vse okuse; 16.00 Skozi tančico molka; 16.20 Glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: poklon Kogoju; 18.00 Tržaški štempiharji; 18.30 Jazz; 19.20 Zaključek.

RADIO SLOVENIJA
5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 8.05 Sobotna ragla (v živo); 9.30 Tako zveni...; 10.05 Kulturna panorama; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 13.20 Obvestila; 14.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Obvestila, čestitke in glasba; 17.05 Tedenski aktualni mozaik; 18.30 Kam na nedeljski izlet; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Radio na obisku: Vsaka vas ima svoj glas; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Radijska igra: Nezgoda o kralju Matjažu; 22.40 Zabavni orkestri; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Nočni program - Glasba.

RADIO KOPER (slovenski program)
8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba, kole-dar; 6.30 Jutranjik; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.45 Informacije; 9.00 Pesem tedna; 9.35 Bla bla radio; 11.30 Turistična poročila; 12.30 Opoldnevnik RK; 14.00 Okno v svet; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasbeni desert; 16.30 Zamejska reportaža; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Dajmo naši (1xmes. Marlboro); 19.00 Prenos RS.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.45 Kulturni koledarček; 7.50 Astrološki kotiček; 8.20 Block notes; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Uganka; 9.00 Glasbene turneje; 9.20 Glasbene želje; 9.45 Lucianova pisma; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Svet družine; 11.00 Narečna oddaja; 11.30 Kulturna srečanja; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Pesem tedna; 13.45 Edig Galletti; 14.00 Želja po glasbi; 14.40 Redakcija za najstnike; 16.00 Mixage; 17.00 Vroči hiti; 18.45 Autogrill; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Sobotni kabaret; 15.00 Glasba po željah; 18.00 Za vsakogar nekaj.

CANALE 5
7.00 Aktualno: Na prvi strani
8.30 Nanizanka: Webster
9.30 Film: L'indomabile Angelica (pust., Fr. 1967, r. Bernard Borderie, i. Michèle Mercier)
11.00 Nan.: I Robinson
11.30 Aktualno: Anteprema, 12.00 Starbene
13.00 Dnevnik TG 5
13.20 Dok.: L'arca di Noè
14.00 Kviz: Lingo (vodita Tiberio Timperi)
14.30 Aktualno: Forum
15.00 Aktualno: Amici
16.00 Otroški variete: vmes risanke in kviz
18.00 Kviza: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00 Dnevnik TG 5
20.25 Striscia la notizia
20.40 Variete: Paperissima (vodita Ezio Greggio, Mari-sa Laurito)
22.30 Nanizanka: Casa dolce casa - Sarò madre
23.00 TV film: Il coraggio di Anna (dram., It. 1991, r. G. Capitani, i. Edwige fenech, Andrea Giordana), vmes (24.00) dnevnik
1.00 Nočni spored

RETE 4
8.30 TG 4 vesti
8.55 Nanizanki: Tre nipoti e un maggiordomo, 9.20 Strega per amore
9.45 Nadaljevanka: General Hospital, 10.00 Marcellina, 11.00 Ines
11.30 Variete: A casa nostra
13.00 Nadaljevanka: Sentieri
13.30 TG 4 vesti
14.00 Variete: A casa nostra
14.30 Nad.: Sentieri, 15.10 Io non credo agli uomini, 15.45 La storia di Amanda, 16.25 Celeste, 17.00 Febbre d'amore, nato TG 4 vesti
17.45 Aktualno: Lui lei l'altro
18.15 Kviz: La cena è servita
19.00 TG 4 vesti
19.25 Rubrika o lepoti
19.30 Nadaljevanki: Gloria sola contro il mondo, 20.30 Cristal
22.30 Film: Un dollaro d'onore (western, ZDA 1959, r. Howard Hawks, i. John Wayne, Dean Martin), vmes (23.30) TG 4 vesti
1.00 Nanizanki: Avvocati a Los Angeles, 1.30 Lou Grant
2.35 Variete: A casa nostra

ITALIA 1
6.30 Pregled tiska
6.40 Otroški variete
9.15 Nanizanke: Baby Sitter, 9.45 La casa nella prateria - Silvia, 10.55 Hazard, 12.15 La donna bionica, 13.15 I vicini di casa
13.45 Otroški variete: Ciao ciao in risanke
16.00 Variete: Unomania
16.05 Glasba: TopVenti
16.35 Variete: E' pericoloso sport
16.45 Nan.: Troppo forte, 17.15 Agli ordini papà
17.50 Aktualno: Mitico
18.15 Nan.: T.J. Hooker - Indirizzi misteriosi
19.15 Aktualno: Lo dici tu
19.30 Odprti studio šport
19.45 Varieteja: Benny Hill Show, 19.55 Karaoke
20.30 Film: Gunny (vojni, ZDA 1986, r.-i. Clint Eastwood, Tom Villard)
23.10 Film: Profumo (erot., It. 1986, r. Giuliana Gam-ba, i. Robert Egon, Florence Guérin)
0.30 Odprti studio, pregled tiska, Studio sport
1.00 Izvlečki iz filmov (Mel Brooks)

ODEON
13.00 Risanke
14.30 TV film: Il momento di Elizabeth (i. G. Marx)
15.30 Nanizanka: Automan
16.15 Film: Cuore matto... mat-to da legare (glas., It. 1967, r. Mario Amendola, i. i. Little Tony)
18.00 Dok.: Benvenuti a...
19.30 Risanke: He Man
20.00 Nan.: Laverne & Shirley
20.30 Film: La lunga linea grigia (dram., ZDA 1955, r. John Ford, i. Tyrone Power, Maureen O'Hara)
22.45 Film: Supercarrier (pust., ZDA 1988, r. Bill Gra-ham, i. Robert Hooks)
0.30 Rubrika: Auto & Motori

TMC
8.30 Nanizanka: Batman
9.00 Risanke: Snack
9.30 Dokumentare: Il cigno
10.00 Risanke: Snack
10.30 Nan.: Chopper One
11.00 Risanke
11.30 Dok.: Prijateljska narava
12.00 Rubrika o motorjih
13.00 Sport show (vodita Marina Sbardella)
17.45 Film: I due rivali (ves-tern, ZDA 1988, r. Burt

Kennedy, i. Willie Nelson, J. Elman)
19.30 Variete: SPQM News
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Film: Il nido dell'aquila (pust., ZDA 1987, r. P. Mora, i. Rutger Hauer, Kathleen Turner)
22.15 Film: America 1929 - Sterminateli senza pietà (dram., ZDA 1972, r. M. Scorsese), i. David Carra-dine)
23.55 Film: Amanti latini (kom., ZDA 1953, i. Lana Turner)
1.50 Aktualno: CNN News

TELEFRIULI
16.55 Kratke vesti
17.00 Rubrika: 50 in več
17.30 Rubrika: Mavrica
18.00 Aktualno: Azimut
18.30 Italia cinquestelle
19.00 Večerne vesti
19.30 Nan.: I giorni di Brian
20.15 Udine economia
20.30 Aktualnosti: Messaggi personali, vmes film Amore mio (kom., 1964)
22.30 Nočne vesti
23.00 Ena rastlina na dan

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
14.00 Kronika in komentar
19.30 Dogodki in odmevi

Minister Kranjc pojasnil stališče Slovenije in objektivne težave, ki povzročajo zamudo

Prav gotovo je bilo včerajšnje srečanje na specifično temo, to je o izgradnji avtocestne povezave med Gorico in Razdrto, potrebno in obenem koristno. Koristno predvsem zaradi tega ker sta tako slovenska, kakor italijanska stran pojasnili dejanske namere in stališča glede tega vprašanja in s tem v bistvu odgovorili na številne dvome in tudi enostranska tolmačenja, ki jih v medijih v zadnjem času ni manjkalo. Z drugo besedo, lahko rečemo, da so predstavniki Republike Slovenije in zlasti minister za promet in zveze Marjan Kranjc na eni strani, ter predstavniki italijanske vlade in dežele na včerajšnjem srečanju, ki je bilo na pobudo družbe SDAG, nalili zlasti gospodarskim operaterjem, čistega vina.

Dogovorjanje, načrtovanje in zlasti iskanje finančnega kritja za gradnjo slovenskega cestnega in avtocestnega omrežja se nadaljuje in je v prihodnjih mesecih pričakovati hitrejši postopek in tudi začetek del, tudi na odseku Razdrto-Gorica. Slišati je bilo tudi zmerno optimistične napovedi, naj bi to prometnico, kakor tudi prometnico Sežana - Razdrto, dogradili do konca desetletja.

Minister Marjan Kranjc je pojasnil strategijo, ki jo je glede razvoja slovenskega cestnega in avtocestnega omrežja izdelala Slovenija in ki je v primerjavi s stanjem v nekdanji Jugoslaviji bistveno drugačna. Prej je bilo povezovanje na osi Karavanke - Ljubljana - Zagreb prioriteta, po spremembah na tleh nekdanje Jugoslavije in po spremembah v Vzhodni Evropi pa je danes prvenstvenega pomena izgradnja sodobne prometne povezave

med Padsko ravnino in Panonijo, oziroma Mađarsko. Gre za prometnico, ki je izrednega pomena tudi za Italijo in države južno od Alp.

Minister Kranjc je dejal, da je interes Slovenije, ob upoštevanju sprememb, ki so se pojavile v zadnjih dveh letih in ob naraščajočem prometu, da čimprej posodobi povezavo med Lendavo in Koprom, da pa ostaja izgradnja avtocestnih krakov predvidenih v osimskem dogovoru, torej tudi odseka Razdrto-Gorica, še naprej aktualna.

Kranjc je tudi pojasnil razloge dosedanje zamude, ki pa jih Republika Slovenija uspešno odpravlja. Ne gre namreč pozabiti dejansko blokado, v kateri se je znašla po osamosvojitvi in iz katere se je uspela prebiti šele pred kakšnim mesecem, čeprav se ni članica vseh mednarodnih de-

narnih ustanov, kar je v določenih primerih pogoj za najemanje, oziroma izdajanje mednarodnih posojil. Brez teh pa, to je vsem znano, ne bo šlo.

Minister Kranjc je tudi povedal, da bo vprašanje financiranja, oziroma kreditiranja v kratkem uspešno razrešeno, čeprav je treba računati tudi na težave, ki se bodo pojavile z izvajanjem "Toplakovega zakona".

Minister Kranjc je udeležencem srečanja tudi pojasnil načrt financiranja izgradnje cestnega omrežja v bodoče. V Sloveniji načrtujejo ustanovitev posebnega Konzorcija, ki bo uresničeval ta cilj in ustanovitev posebnega sklada 12 milijard tolarjev letno (napajal se bo iz prodaje bencina). S temi sredstvi bi bilo mogoče v bodoče pokrivati vsa bremena v zvezi s posojili za gradnjo cest.

Ena od možnosti je tudi v izdaji koncesij za upravljanje avtocest in pobiranje cestnine tujim partnerjem. Glavni problem so torej finančna sredstva.

Vendar bi bilo mogoče tudi to oviro v kratkem premestiti, je skušal v svojem posegu dopovedati deželni odbornik za finance Bruno Longo, ki je ob tem spomnil sogo- vornike, da je italijanska vlada do- sled redno spolnjevala obveznosti iz- hajajoče iz mednarodnega sporazu- ma. Manjkajoča finančna sredstva bi lahko zagotovila mešana družba Adria, vendar je ključ do tega men- da v zagotovitvi koncesije.

Dežela bo glede uresničevanja svojih obveznosti - uporaba finan- čnih sredstev iz zakona št. 19 - na- redila svoje, vendar si ne smemo dela- ti utvar, kajti trenutno razpolaga le s 24 milijardami lir.

Po pričakovanju Longa naj bi prav to vprašanje podrobneje raz- členili na petkovem srečanju med vlado FJK in vlado Republike Slo- venije v Ljubljani.

Prepojena z zdravim optimizmom sta bila posega visokega funkcionarja dr. Antonia Tarellija, koordi- natorja za izvajanje osimskih spora- zumov in predsednika komisije za promet v okviru Srednjeevropske iniciative dr. Giorgia Dominesaja.

Slednji je posebej naglasil izje- men pomen, ki ga sodobni cestni povezavi na osi Barcelona - Budim- pešta - Kiev pripisujejo v medna- rodnih krogih in seveda v Italiji. Zato bo Italija na vsak način podpr- la gradnjo prometnice.

Na pomembnem srečanju, ki se je odvijalo na sedežu družbe SDAG, so spregovorili še nekateri drugi.

(Na sliki - foto Klemše - z vče- rajšnjega delovnega srečanja).

Včeraj stavka v javnem sektorju odziv je bil bolj medel

Po torkovi splošni protestni stavki proti omejevalnim ukre- pom vlade, so včeraj prekrizali roke državni uslužbenci ter usluž- benci javnih podjetij.

Precejšen odziv na stavko je bil med uslužbenci poštne uprave dalje med šolniki, v Gorici pa so stavkali tudi uslužbenci občinske- ga podjetja za vodo, plin in elek- triko.

Odziv na stavko je bil na šolah dokaj različen. Stavki so se bolj številčno odzvali na italijanskih šolah.

V Gorici pa je bilo včeraj tudi zborovanje sindikalnih predstav- nikov.

Odziv na stavko med učitelji in profesorji na šolah s slovenskim učnim jezikom je bil bolj skro- men. Tako so na liceju Primož Trubar v nekaterih razredih imeli pouk, v drugih pa se je dejavnost prekinila že sredi dopoldneva. Re- den pouk so imeli na zavodu Zois in učiteljskišči, pouka pa ni bilo na zavodu Cankar.

Na osnovnih in srednji šoli, ni bilo večjih težav zaradi stavke.

razna obvestila

SDZPI obvešča, da je še nekaj prostih mest pri tečaju za strokovni master upravljanja podjetij in pri tečaju za perso- nal computing. Vpisovanje in informaci- je do 9. oktobra na sedežu zavoda v Go- rici u. della Croce 3 vsak delavnik od 10. do 14. ure (tel. 81826).

SLORI in **ZTT** vabita na predstavitev knjige Milka Bufona Prostorska oprede- ljenost in narodna pripadnost. Predzavi- tev bo v ponedeljek, 5. oktobra ob 18. uri v čitalnici knjižnice Damir Feigel.

Srečanje med delegacijo SSk in SKD

Ocena o položaju manjšine in poglobitev sodelovanja

Te dni sta se v Solkanu srečali pokrajinsko vodstvo Slovenske skupnosti in občinsko vodstvo stranke Slovenskih krščanskih demokratov. Delegaciji sta pod vodstvom Ivana Humarja s strani KDS in pokrajinskega tajnika SSk Hadri- jana Corsija razpravljali o trenut- nem političnem položaju, izmenjali mnenja o težavah slovenske manjši- ne v Italiji ter o premagovanju le teh. Delegaciji sta bili soglasni tudi, tako izhaja iz poročila za tisk, da je

potrebna čimprejšnja avtocestna po- vezava med Goriško in osrednjo Slovenijo in torej bi vsakršno nadal- nje odlašanje omejevalo tudi razvoj gospodarstva celotne regije in tudi območja FJK.

Ob koncu so se dogovorili za nadaljevanje prijateljskih stikov.

15. Kolesarjenje

Športna zveza Nova Gorica, zdru- ženje za socialni turizem (TGS) iz Gorice in ZSSDI so organizatorji 15. Kolesarenja prijateljstva, ki se bo jutri dopoldne odvijalo po cestah na območju Gorice in Nove Gorice. Start množične športno-rekreativne prireditve bo pred Športnim parkom v Novi Gorici, ob 9.30. Tu bo tudi cilj. Udeleženci bodo prevozili pri- bližno trideset kilometrov dolgo pot, pri čemer bodo morali skozi ne- kaj kontrolnih postaj. Start bodo v slučaju slabega vremena odgodili za največ eno do dve uri, v najslabšem primeru pa odpovedali.

Organizatorji posebej opozarjajo udeležence, ki jih bo predvidoma nekaj tisoč, da morajo voziti ob spo- štovanju prometnih predpisov.

Kolesarjenje, ki ni tekmovalnega značaja, se bo predvidoma zaključi- lo okrog 12. ure.

Koncert je bil prejšnjo nedeljo v župni cerkvi v Podgori V. Vodopivec v cerkveni glasbi

Po več kakor sto letih odkar je prav v tej župni cerkvi začenjal svo- jo dolgo in nadvse uspešno glasbe- no in skladateljsko pot, se je Vinko Vodopivec vrnil v Podgoro. Prosvet- no društvo Podgora je v nedeljo zvečer v cerkvi sv. Justa pripravilo lep koncert Vodopivčevih cerkve- nih skladb in tako prispevalo k nizu prireditve ob 40-letnici smrti pri-

ljubljenega in obenem predolgo po- zabljenega skladatelja.

Nastopili so trije pevski zbori in sicer mešani pevski zbor Lipa iz Šempasa pod vodstvom Mirana Rus- tje, moški pevski zbor Provox iz Novce Gorice, ki ga vodi Tanja Kuštrin, nazadnje pa še mešani pev- ski zbor Podgora pod vodstvom dr. Mirka Spazzapana.

Vsi trije zbori so na koncu nasto- pili tudi v združeni postavi.

Na povezanost Vinka Vodopivca s Podgoro in tamkajšnjo cerkvijo je v nagovoru opozoril Joško Kragelj, ki je dejal, da je skladatelj, rojen leta 1878 v Ročinju prav tu preživel svo- ja otroška in mladostna leta ter obi- skoval osnovno šolo. V podgorski cerkvi je Vinko začel, kot organist, tudi svojo dolgo pot glasbenega po- ustvarjalca in predvsem skladatelja.

Pot, ki je bila zelo uspešna sredi kulturne pomladi, ki jo je Primorska doživljala sredi dvajsetih let, pot, ki je postala obvezna, skladateljevo delo pa predragoceno, v dveh deset- letjih prisilnega molka.

Kragelj je v nagovoru skušal do- povedati, da tudi kasnejše razmere Vinku Vodopivcu niso bile naklon- njene, da je bil "uradno" v pozabi in je le zbor, ohranjal njegovo ime in izročilo. Po štiridesetih letih sklada- telja na novo odkrivamo. Tudi s koncerti njegovih cerkvenih skladb.

Naj povemo še, da je na orglah zbor spremljal mojster Hubert Ber- gant in da je posamezne nastope povezovala Tanja Vižintin. Besedila je izbral Janez Povše, ki je bil tudi režiser lepega kulturnega dogodka.

Na sliki - foto Klemše - mešani pevski zbor "Podgora".

■ V Podgori bodo jutri obeležili 300-letnico posvetitve cerkve sv. Justu Mučeniku. Slavlja se bo ude- leležil koprski škof msgr. Metod Pirihi, ki bo vodil popoldansko bo- goslužje ob 14.30, ko bo tudi pro- cesija po vaških poteh. Prepevali bodo slovenski in italijanski pev- ci, igrala godba na pihala iz Fos- salona pri Gradežu.

kino

Gorica

VITTORIA 16.00 »Akira« Japonska risan- ka. 18.45-20.30-22.00 »Tokio decadence«. Režija Ryu Murakami, glasba Ry- uichi Sakamoto.

CORSO 17.30-22.00 »Basic instinct«. **VERDI** 18.00-22.00 »Alien 3«.

Nova Gorica

SOČA 18.00 in 20.00 »Papež mora umre- ti«. Ob 22. uri »Kurba«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Občinska lekarna št. 2 - ul. Gazarolli
154 - tel. 522032.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Občinska lekarna št. 1 - ul. Terenziana
26 - tel. 482787.

ABONMA 1992- 93

VPISOVANJE ABONEN- TOV od ponedeljka, 5. oktob- ra, ob delavnikih od 10. do 13. in od 16. do 18. ure, ob sobotah od 10. do 12. ure, v uradu Kulturnega doma, Go- rica, Ul. Brass 20, tel. 33288.

Jutri trgateg v Vinogradu sveta

V "Vinogradu sveta", poleg kr- minske zadružne kleti, kjer je za- sajenih nad šest tisoč trsov, skoraj petstotih sort iz vseh celin, bodo jutri zjutraj opravili trgateg. Čez nekaj mesecev, predvidoma konec maja, bo iz pridelka dozorelo "Vino miru 1992", ki ga bodo raz- poslali vsem poglavarjem držav.

Tako kakor vsakoletna predsta- vitev vina miru, ima tudi jutrišnja trgateg predvsem simbolični po- men. Pri spravilu pridelka bodo namreč pomagali tudi gojenci Za- voda združenega sveta iz Devina, predstavniki krajevnega in dežel- nega političnega življenja, člani zdruge in nasploh vsi ljudje do- bre volje, ki se z namenom pobu- de strinjajo. Trgateg se namreč lahko udeleži vsakdo.

Občina sporočila razpored voženj šolskih avtobusov od ponedeljka

Od ponedeljka, 5. t.m. bo občina poskrbela tudi za prevoz otrok v vrtnice, osnovne šole in srednje šole. Za prevoz otrok bo skrbelo podjetje Petruz iz Romansa. O tem smo poro- čali že te dni. Včeraj je Občina spo- ročila dodatne informacije. Poleg prevoza otrok v predmetstu (Pevma, Oslavje, Štmaver, Podgora, Ločnik, Štandrež), bodo poskrbeli za prevoz otrok v naslednje šole v mestu: OŠ ul. Brojo, OŠ Fumagalli, OŠ ul. Codelli, OŠ pri sestrah, SS Ascoli, SS Trinko, SS Locchi.

Vsak dan bo na razpolago šest šolskih avtobusov, ki bodo posebej označeni. Vsi bodo z začetne postaje odpeljali ob 7.30. Avtobus št. 1 bo vozil na območju Ločnika, vožnjo pa bo začel na Majnicah. Vozil bo otroke v OŠ v Ločniku in v SS v Ločniku. Avtobus št. 2 bo povezoval Ločnik z mestom. Začetna postaja je pri športnem igrišču v Ločniku (ul. Mocchetta), zaključna pred SS As-

coli v Gorici. Avtobus št. 3 bo odpe- ljal izpred "Kmečkega turizma" na Oslavju skozi Pevmo v mesto do šole Ascoli. Avtobus št. 4 bo skrbel za prevoz učencev in dijakov z ob- močja Štmavera. Prvo postajališče bo v Koštabonu. Avtobus št. 5 bo imel začetno postajo v križišču ulic Res- sel in Mihaelove v Štandrežu, za- dnjo postajo pa pred šolo Locchi v ulici Leoni.

Avtobus št. 6 bo imel začetno po- stajo v križišču Resslerve in Gregor- čičeve ulice v Štandrežu, zadnjo pa v ul. Leoni. Na ta avtobus naj vstopijo dijaki namenjeni v srednjo šolo Trinko.

Kakor smo že poročali, velja me- sečni abonma 10 tisoč lir, celoletni pa 80 tisoč lir. Za abonma je treba urediti od 5. do 17. oktobra v uradu za šolstvo na občini, s sabo je treba prinesiti fotografijo in potrdilo o vplačnem znesku.

Nezgoda na delu

Za mesec dni so na zdravljenju v tržiški bolnišnici pridržali 46- letnega Giuliana Chieppa iz Trži- ča, u.A. Volta 8.

V bolnišnici so mu ugotovili številne zlome in druge poškodbe. Chieppa je delal na neki železni konstrukciji v podjetju Maraldi ter padel z višine kakih petih metrov.

Nezgoda, ki vnovič opozarja na zmeraj aktualno problematiko varnosti na delovnem mestu, se je pripetila včeraj dopoldne. V teku je preiskava.

■ Zaradi del na omrežju, bodo v torek, 6. oktobra približno od 9.30 do 16. ure prekinili dobavo vode na območju pri Mikolih, Bonetih, v Jamljah in pri Sabličih. CAFO prosi za razumevanje.

XVI. zborovanje v Slovenj Gradcu na temo Severna slovenska meja

Srečanje zgodovinarjev - izziv novim strateškim vprašanjem

BORIS GOMBAČ

Zborovanja oz. kongresi slovenskih zgodovinarjev so v času velikih družbenih sprememb v Sloveniji kot nekakšna stalnica. Letos so se na svojem zboru v Slovenj Gradcu sestali že šestindvajseti in sicer na temo »Severna slovenska meja«. Znano je namreč, da so slovenski zgodovinarji že v Tolmini leta 1986 obravnavali kompleksna vprašanja formiranja zahodne slovenske meje, ki se bistveno ni spremenila v skoraj tisočletje in pol trajajočem loku zgodovine. Kot je poudaril akademik dr. Bogo Grafenauer je bilo stanje na severni meji povsem drugačno. V svojem uro trajajočem referatu je starosta slovenskih zgodovinarjev opozoril na nekatere bistvene elemente formiranja in kasnejšega lomljenja te črte. Zemljiško gospodarstvo nemškega izvora je namreč na ta prostor vseskozi naseljevalo koloniste iz nemško govorečih pokrajin, kar je vplivalo na ožjenje nacionalnega prostora. Pravo problematiziranje tega vprašanja se je načelnalo v 19. stoletju, ko se je začela z nemške strani ostra raznarodovalna politika nemških nacionalističnih krogov, sintetizirana v t.z. Drang nach Süden. Severna slovenska meja se je pod tem udarom, ki je vseboval vse prvne načrtovane akcije ponemčenja, vse bolj spuščala proti jugu. Nacionalna zavest Slovencev se je z velikimi naporii zoperstavljala tem načrtom, vendar so predvsem gospodarski prijemi vladajoče nemške oligarhije presnetljivo hitro rušili obrambe defenzivnega slovenstva. V časovnem okviru tega stoletja so se ti mehanizmi večkrat izkazali kot obsoletni in tudi druga svetovna vojna teh vprašanj ni zadovoljivo rešila, še več, z nacizmom so se kompromitirali tudi

avtohtoni prebivalci nemškega jezika. Grafenauer je v svojem referatu ošvrknil osupljivo neznanje in mistifikacijo Dušana Kolnika, ki iz Maribora apelira na ponovno vstajenje vseh Nemcev na Slovenskem in naznanil svojo moralno opozicijo vsakemu priznanju, ki bi ga politika sprejela pod diktatom gospodarskih razmer. Prisotnost ministra za Slovence po svetu dr. Janka Prunka, ki je zborovanje v imenu vlade tudi pozdravil, daje slutiti, da se slovenski politični vrh seveda zaveda mejnih vprašanj, ki jih še najbolj obremenjujejo z južno sosedo, ki pa so tudi strukturirani v plazeči se asimilaciji kupljenih podjetij Hankel in Vevče, kjer je slovenščina takorekoč že drugorazredni jezik.

Čeprav je skupina vidnih slovenskih zgodovinarjev oponirala tako in na take teme intoniranemu zborovanju - vzroke lahko iščemo v obsoletnosti nacionalnega vprašanja - je argumentacija dr. Grafenauerja, češ da so meje take in drugačne, a da je stanje naših manjšin alarmantno, kar znižuje prag naše nacionalne samobitnosti, povsem prepričala diskutante, da je bila tema o severni slovenski meji pravilno izbrana.

Ostali predavatelji, med njimi Matjaž Klemenčič, Janez Stergar in Janez Cvirn so s svojimi razmišljanji iskali stik z glavnim referentom za najrazličnejša obdobja in različne tematike, vezane na problematiko severne meje, ki je igrala izredno veliko vlogo v slovenski zgodovini. Poseben poudarek je bil dan tudi cerkveni historiografiji, ki sta jo predstavila France Dolinar in Jože Mlinarič. Predsed slednji je opozoril na srednjeveške implikacije nastajanja cerkvenih razmejitev, ki so igrale pomembno vlogo pri načrtovanju tudi upravnih meja v so-

dobnem času. Med Salzburgom in Oglejem se je namreč skozi več stoletij bila neprikrita Bitka za nadzor nad teritorijem, ki je tako neposredno mejil na vzhod. Interesne sfere so se začrtovale pavšalno ter z debelim svinčnikom, kar je seveda povzročalo velike težave prizadetemu prebivalstvu. Pri celotnem poteku kongresa slovenskih zgodovinarjev se namreč ni bilo mogoče znebiti vtisa, da smo spet na pomembnem križpotju novih »kolonizacijskih tokov«, torej nove zazrtosti velikih zgodovinskih narodov nad teritoriji, ki so po travmah razpadle Jugoslavije spet na geopolitični secirni mizi evropske realpolitike. V tem smislu je zgodovino pisje lahko tista znanost, ki opomni prizadete, da smo o vseh teh problemih v Evropi že razmišljali in da ekstremne rešitve marsikdaj niso prinesle ničesar dobrega. V tem smislu so študentje in veliko novo sodelovanje med historiografijo različnih držav in različnih šol še kako potrebne in nujne, le da morajo snovalci teh povezav dogovoriti interpretativni ključ branja zgodovine, da bi ne zašli na stranpota, s katerih ni marsikdaj več poti nazaj.

Škofjeloški pasijon

V sredo, 7. oktobra, ob 20. uri bo v Viteški dvorani ljubljanskih Križank premiera in promocija kasete »Škofjeloški pasijon«, kot ga je leta 1721 zapisal oče Romuald, za radio pa priredil in zrežiral Aleš Jan.

Prireditve, ki sta si jo omislila Uredništvo igranega programa Radia Slovenija in Založba plošč in kaset RTV Slovenija, bo potekala z neposrednim radijskim prenosom.

Glasbeni popoldnevi stare in sodobne glasbe

V nedeljo, 4. oktobra, ob 18. uri bo v repentabski cerkvi četrti koncert niza Glasbeni popoldnevi stare in sodobne glasbe. S tem se zaključí ciklus štirih koncertov, ki sta jih priredila Gallus Consort in Deželni sedež RAI pod pokroviteljstvom Tržaške pokrajine. Na sporedu je tokrat Georg Philipp Telemann s svojimi koncerti za solistični instrument in (godalni) orkester. Georg Philipp Telemann spada med najplodnejše baročne skladatelje, saj je napisal ogromno število skladb za najrazličnejše zasedbe. Med temi je še posebno priljubljena kombinacija solističnega instrumenta s komorno skupino ali orkestrom. Orkester je pravzaprav današnji izraz, saj so baročni skladatelji označevali posamezne instrumente (na primer: »koncert za flavto, 2 violini, violo in basso continuo«), praktični razlogi pa so potem narekovali, kako številna naj bo zasedba. Poznamo primere, ko je bil baročni orkester še številčnejši od današnjega, večinoma pa so bili baročni orkestri bolj komornega značaja. Osemčlanski orkester (kot so naši nedeljski gostje I Musici della Sarenissima) je bil kar pogost pojav, čeprav so bili pogosti tudi nekoliko večji ansambli.

Poleg komornega orkestra I Musici della Serenissima bodo nastopili še solisti: violinist Gian Domenico Busato in člana Gallus Consorta Irena Pahor s kljunasto flavto in Miloš Pahor s prečno flavto. Na sporedu bo najprej Suita za kljunasto flavto in godala, v kateri Telemann mojstrsko izpričuje svoje obvladovanje tako francoskega kot italijanskega stila. Sledil bo koncert za violino in godala, za zaključek pa bomo poslušali še

Violinist Gian Domenico Busato bo solist v Telemannovem koncertu za violino in godala

koncert za kljunasto flavto, prečno flavto in godala. Ta je še posebno zanimiv zaradi istočasne uporabe obeh flavt - kljunaste in prečne, saj sta bili obe v baroku zelo priljubljeni in razširjeni.

Predstavitve nedeljskega koncerta zaključujemo z željo, da bi kdaj na Repentabru (in seveda tudi drugod!) nastopal slovenski baročni orkester. Maloštevilčnost bi omogočala sestavo take skupine tudi pri nas; manjše tehnične zahteve pa omogočajo uspešno delovanje tudi ljubiteljem: današnje zanimanje za glasbo, ki se izraža v večjem obisku raznih glasbenih šol bi tako lahko dobilo tudi svoj praktični smoter.

V italijanščini v zbirki Civiltà della memoria

Ukmarjev življenjepis izpod peresa A. Rebule

JURIJ PALJK

V teh dneh lahko v skorajda vsaki dobro založeni prodajalni časopisov in revij dobite drobno knjižico z naslovom Jakob Ukmar. Publikacija je v italijanščini in jo je izdala italijanska založba Edizioni Studio Tesi iz Pordenona, ki jo je uvrstila pod številko šest v serijo biografij o znamenitih možeh naše dežele. Gre za serijo biografij »Civiltà della Memoria«, ki jo nekateri pri založbi imenujejo kar revija, čeprav gre za popolnoma zaokroženo in avtonomno knjigo. V zbirki smo doslej imeli že poeta Biagia Marina, industrijca Solarija, glasbenika Seghizzija, politika Vidalija in par drugih, Slovenca pa še nobenega.

Prav zato je toliko bolj pomembna knjiga o legendarnem duhovniku Jakobu Ukmarju izpod peresa pisatelja Alojza Rebule, ki sem jo z velikim užitkom prebral v enem večeru. V načrtu celotne zbirke biografij sem namreč opazil, da založba namerava od Slovencev uvrstiti v zbirko samo še kraškega pesnika Srečka Kosovela, o katerem bo (je že?) napisal biografijo prav tako slovenski pisatelj Boris Pahor. Ne vem, če je spisek imen dokončen, ker bi mi bilo zelo žal, če bi tako bilo, na njem namreč manjka kar nekaj zvenelih imen.

Alojz Rebula je vzel v pretres Ukmarjevo življenje zelo resno, avtorju se pozna, da je imel do pokojnega duhovnika zelo spoštljiv odnos, in da ga je zelo cenil, kar daje delu svojevrsten pečat. Še ena stvar je, ki me je pri branju Ukmarjeve biografije zanimala. Z radovednostjo sem jo namreč prebral, ker sem hotel imeti neko potrditev, ki bo zvenela mogoče malce po sv. Tomaža zgledu, a je resnična. Hotel sem se namreč prepričati, če bi se Rebuloval slog pisanja dalo spoznati tudi v lepem italijanskem jeziku, ki ga pisec zelo dobro pozna, saj je dodobra preoral globoko Dantejevo Božansko komedijo. Mirno lahko zapišem,

da bi Rebula lahko pisal v italijanščini in bi bile njegove knjige enako prodorne, kot so v slovenskem svetu, gotovo pa dosti bolj poznane. Obenem sem mu tudi hvaležen, da piše v slovenščini, čeprav sem dejansko užival ob njegovi briljantni italijanščini. Rebuloval slog in njegov lep jezik, imenitne slikovite pripombe in lepo premagovanje sicer nujnega jedkega, a zato nič manj briljantnega komentiranja nekaterih bridkih trenutkov Ukmarjevega življenja in življenja slovenskega naroda po fašizmu in pod škofom Santinom v Trstu, dajejo biografiji edinstveno vrednost.

Vsakdo, ki bo preučeval Rebuloval delo, bo moral vzeti v roke tudi njegova dela o Baragi, Slomšku in sedaj Ukmarju. O teh delih se namreč v Sloveniji ni veliko pisalo, če pa se je, se je skorajda omalovaževalno in mimogrede, kot bi se biografije svetih mož literatura ne smela dotikati.

Biografija, ki jo je Alojz Rebula napisal o Jakobu Ukmarju sodi na vsako spodobno knjižno polico tistih, ki hočejo v Trstu vedeti nekaj o sebi, tako Italijanov kot Slovencev. Nekateri opisi, strani, odstavki pa so čista literatura. Težko bi našel kje boljše opisano tesnobo Slovencev v času fašizma, kot sem jo na straneh 25–26 te drobne knjige o Ukmarjevem življenju, da navedem samo en primer, in če seveda pri tem omisslim fantastičen konec knjige, ki si jo je Ukmar s svojim življenjem in delom seveda krepko zaslužil.

Zato bom vesel, če bodo hoteli tudi italijanski bralci spoznati tega velikega kristjana in Slovenca, ki ni nikdar klonil in je s svojim zglednim življenjem lahko samo v ponos slovenskemu življu.

Biografija Alojza Rebule o Jakobu Ukmarju je lep primer, kako bi se med seboj morali Italijani in Slovenci spoznavati, bolje razumeti. Prav o razumevanju in medsebojnem poznavanju pa bi lahko bolje vzajemno razpravljali, če bi Rebulovalo knjigo o Ukmarju prebrali. Oboji, Slovenci in Italijani, seveda.

Vinko Globokar na prvem koncertu letošnje sezone Trieste Prima

Sublimacija pozavne v telesu

CORRADO ROJAC

V torek, 29. septembra je bil v Avditoriju muzeja Revoltella prvi koncert letošnje sezone Trieste Prima. Na pobudo združenja za sodobno glasbo Chromas je tako nastopil znani skladatelj in pozavnist Vinko Globokar.

Prva skladba na sporedu je takoj presenetila poslušalce, saj je Globokar začel za kulisami in skladbo spremljal s komentarjem. Takoj nam je bilo jasno, da gre skladatelju za takojšen stik s publiko, ki naj razuši običajno tik ob koncertnem odru vzpostavljeno nevidno mejo - seveda si tak začetek konceptualno lahko tolmačimo kot upor koncertnim pravilom, ki glasbenika zaokvirijo v nastopajočo osebo umetnika kot žrtev publike. Zato si je Globokar takoj dovolil tudi igranje med publiko. V Wyttembergovi Freu(n)de nicht diese Töne (1985) se je v nenaadni temi »spopadal« s publiko išoč med njo z žepno svetilko. Z umetnostnega vidika pa je naš skladatelj s svojimi opazkami, stokanjem, vzkliki ali petimi melodijami med igranjem samim dosegel globoko liričen izraz, ki je v umetniku osvobodil Človeka - resda je bil to pred nekaj desetletji vse močnejši učinek na tedanji svet (serialne!) glasbe (nehote pomislimo na Cage-a), ohranjanja pa še dandanes svoj »potegavski« čar.

Tako, koncert se je vendarle pričel - le tedaj smo lahko sledili prvi skladbi sporeda, Prestopu II (1991) za pozavno in elektronično. V tej svoji kompoziciji je Globokar sam uporabljal elektronsko »nožno« ploščo z resonančnimi efekti - takoj se spomnimo Stockhausnovnega koncepta glasbe v prostoru, a kljub temu tudi na dopadljivost

nekaterih efektov današnje lahke glasbe. Elektronika naj sodobno glasbo približa širši publiki?

Ali - naj prepustimo isto nalogo gestualnosti? V svoji zaključni skladbi Cri des Alpes (1986) za alpski rog Globokar pač glasbeno teatralno pripoveduje svoj življenjski doživljaj - igrá, a tudi kadi v rog, navpično ga dviga nad seboj...

V Kaglovi Atem (1969) je pripoved tematično obarvana s tipično problematiko Glasbenik - Glasbilo, kjer prvi totalno kloni pod drugim - in s tipično katartičnim zaključkom. In s tipično dekadentno atmosfero - koncerta ob abat-youru nismo še poslušali.

Ni manjkalo namigov na današnje masovne oblike spektakla - koncert naj bo multimedialen, osvobodimo glasbo svojih lastnih verig - tako je Globokarjeva Vorstellung (1977) skladba, kjer glasbenik v popolni temi (le brleča svetilka nad partituro) spremlja film (z glasbeno tematiko, seveda). Skratka, glasba kot aktivni (in pasivni) nosilec same sebe.

Globokarjeva gestualnost se obrača na publiko, a tudi nase obenem: skladba Corporel (1984) je primer, kjer je že vsak šum glasbeni dogodek (Cage: »Glasba je vse zveneče«.) Izvajalec si tu pač prizadeva ustvarjati glasbeno pripoved s perkusivnostjo svojega telesa. Telo ni več pozavna, kot pravi Globokar sam, temveč sublimacija glasbila samega v telo...

Dve skladbi sta sledili tradicionalni koncertni estetiki, kjer se je razmerje publika - umetnik vzpostavilo v običajno ravnotežje, češ, zdaj pa le poslušajmo - v svojih Echanges (1973) se Globokar poslužuje najrazličnejših predmetov za svobodno (!) ustvarjanje glasbe

in se izkaže za odličnega pozavnista. Ravno tako v svoji Res/as/ex/ins/pirer (1973), kjer izpelje svojo revolucionarno tehniko vdihla (in izdihla) v glasbilo do idejnih kontrastov. Skladba poteka v stalno razpotegnjenem loku, publika onemi - Globokarju nikoli sape ne zmanjka, včasih jo energično lovi z glasom, kriči vase vpije glasbeno sporočilo. Gestualnost je tu premišljeno odeta v instrumentalnost, kakor je drugače premišljeno režirana za pestrost koncerta - »... Skladba je napisana za alpski rog. Sedaj vam ga prinesem...« in izza kulise privabi med nas ogromno pošast.

Nelu Risiju nagrada za poezijo

Znani filmski režiser in pesnik Nelo Risi bo prejel letošnjo nagrado »Eugenio Montale za poezijo«. Ocenjevalna komisija, ki ji predseduje Carlo Bo, ga je izbrala med številnimi kandidati predvsem zaradi njegove najnovejše pesniške zbirke »Mutazioni«, ki je izšla lani pri Založbi Mondadori. Nagraditvena slovesnost bo v ponedeljek, 12. oktobra v Gledališču San Babila v Milanu. Nagrada znaša 35 milijonov lir. Dosedanji dobitniki nagrade so Giorgio Caproni, Andrea Zanzotto, Carlo Betocchi, Franco Fortini, Mario Luzi, Giovanni Giudici, Piero Bigongiari, Luciano Erba in Attilio Bertolucci. Poleg te nagrade podeljujejo v tem okviru že drugo leto zapored nagrado za najboljše verze za glasbo. To nagrado bo letos prejel znani kantavtor Francesco Guccini.

Po žrebu v nogometnih pokalih Italijani zadovoljni

ŽENEVA — V italijanskih moštvih so bili v glavnem zadovoljni z izidom žreba v treh evropskih nogometnih pokalih. V pokalu prvakov se bo Milan pomeril s Slovanom iz Bratislave, proti kateremu ne bi smel imeti posebnih težav. Slovan sicer vodi v češkoslovaškem prvenstvu, je mlada, ambiciozna ekipa, ki uvršča odličnega strelca Dubovskija, tri državne reprezentante (Vencla, Gloneka in Kristofika ter Alžirca Harouija), vendar le ne bi smel uastaviti Capellovega moštva.

V pokalu pokalnih zmagovalcev Parma čaka portugalska Boavista, ki je po mnenju predsednika Pedra-Neschija najbolj nevarna med ekipami, ki niso med nosilci skupin, vendar je izrazil optimizem. Nič kaj zadovoljen pa ni bil predsednik Boaviste, ki je dejal, da pri žrebu niso imeli sreče, saj je Parma nevarno, močno moštvo.

Napoli (pokal UEFA) pa bo šele danes dokončno izvedel za ime svojega nasprotnika, čeprav je skoraj gotovo, da bo to francoski Paris St. Germain. Srečanje med Francozi in solunskim PAOK je namreč sodnik prekinil zaradi izgredov grških navijačev in zmaga naj bi tako šla St. Germainu, ki je od prekinitvi tudi vodil z 2:0. Dokaj jedrat je bil športni direktor Torina Luciano Moggi (Torino bo igral z moskovskim Dinamom): »Ob teh žrebanjih se ponavljajo vedno iste besede. Ne zanima nas ime nasprotnika, če je kaj ponosa v nas, jih moramo vse premagati.«

Juventus se bo srečal s Panathinaikosom. Boniperti je dejal, da računa na uspeh: s Panathinaikosom so v zadnjih dveh srečanjih doživeli poraz in zmago, tokrat naj bi ponovili uspeh.

Mascetti, športni direktor Rome (čaka jo Grasshoppers), pa je opozarjal, da so Švicarji dokaj nevarni, saj jih poleg vsega vodi znani Leo Beenhakker. Mascetti pa očitno računa na veliko izkušnost Boškova, ki dobro pozna evropski nogomet.

Disciplinska komisija UEFA pa danes ne bo razpravljala samo o tekmi v Solunu, temveč tudi o srečanju med Leedsom in Stuttgartom. Slednji je namreč poslal na teren kar 4 tujce, medtem ko so dovoljeni le trije. Stuttgart je izgubil s 4:1, vendar je v prvi zmagal s 3:0 in bi se uvrstil v nadaljnje kolo. Sedaj je

možno, da zmago s 3:0 prisodijo Leedsu in v tem primeru bi tekmo ponovili, v najslabšem primeru pa bi Stuttgart izpadel iz nadaljnega tekmovanja.

POKAL PRVAKOV (osmina finala)

- Göteborg (Šve) - Lech Poznan (Polj)
- Glasgow Rangers (Ško) - Stuttgart (Nem)
- Slovan Bratisl. (ČSFR) - Milan (It)
- Dinamo Bukarešta (Rom) - Olympique Marseille (Fr)
- Bruges (Bel) - Austria Dunaj (Av)
- Sion (Švi) - Porto (Por)
- AEK Atene (Gr) - Eindhoven (Niz)
- CSKA Moskva (Rus) - Barcelona (Šp)

POKAL POKALNIH ZMAGOVALCEV (osmina finala)

- Luzern (Švi) - Feyenoord (Niz)
- Monaco (Fr) - Olympiakos (Gr)
- Aarhus (Dan) - Steaua Bukarešta (Rom)
- Tranzonspor (Tur) - Atletico Madrid (Šp)
- Admira Wacker (Av) - Antwerpen (Bel)
- Spartak Moskva (Rus) - Liverpool (Angl)
- Werder Bremen (Nem) - Sparta Praga (ČSFR)
- Parma (It) - Boavista (Por)

POKAL UEFA (šestnajstina finala)

- Vitoria Guimares (Por) - Ajax Amsterdam (Niz)
- Napoli (It) - Paris St. Germain (Fr) ali PAOK Solun (Gr)
- Kaiserlauteren (Nem) - Sheffield Wednesday (Angl)
- Frem Copenhagen (Dan) - Real Zaragoza (Šp)
- Panathinaikos (Gr) - Juventus (It)
- Hearts (Ško) - Standard Liege (Bel)
- Auxerre (Fr) - Copenhagen (Dan)
- Real Madrid (Šp) - Torpedo Moskva (Rus)
- Borussia Dortmund (Nem) - Celtic Glasgow (Ško)
- Vitesse Arnhem (Niz) - Malines (Bel)
- Roma (It) - Grasshoppers (Švi)
- Fenerbache (Tur) - Olomouc Sigma (ČSFR)
- Eintracht Frankfurt (Nem) - Galatasaray (Tur)
- Torino (It) - Dinamo Moskva (Rus)
- Benfica (Por) - Vac Izzo (Madž)
- Anderlecht (Bel) - Dinamo Kijev (Rus)

V drugem kolu tekmovanja za odbojcarski deželni pokal Sočani nepričakovano ugnali Olympio Pari tretjega kola bodo že danes

V tekmovanju za deželni pokal bodo drevi odigrali pare 3. kola.

V skupini A v moški konkurenci je po dveh kolih nepremagana le še Sloga, ki je zdaj tudi najresnejši kandidat za prvo mesto, danes pa se bo preizkusila še v derbiju z borovci. V skupini C je prišlo v goriškem derbiju do presenečenja, saj je Soča Sobema premagala Olympio.

Jasnejši je položaj med dekleti. V skupini A se za uvrstitev v naslednjo fazo lahko menda potegujeta le vrsti Sokola Indules in Sloge Koimpex. Marsikaj bo jasno že po drevisnjem derbiju na Opčinah, v katerem nabrežinske tretjeligašice štartajo kot favoritinje. Bor Friulexport pa bo po blede igri s sokolovkami iskal oddolžitve v srečanju z Virtusom.

V goriški C skupini je Kmečka banka doslej razočarala, saj je izgubila dve tekmi z nasprotniki iz nižje lige, danes pa jo čaka domači nastop še z enim D-ligašem, to je s Pav Natisonio, proti kateri bodo Goričanke spet zaigrale v okrnjeni postavi, kar je tudi glavni razlog za dosedanje nepričljive nastope.

MOŠKI

SKUPINA A

IZIDA 2. KOLA: Rozzol - Sloga 1:3 (6:15, 12:15, 15:10, 12:15); Zaule - Bor 3:0 (15:5, 15:6, 15:12).

LESTVICA: Sloga 4, Zaule in Bor 2, Rozzol 0.

DANES: Sloga - Bor; Rozzol - Zaule.

SKUPINA B

OLYMPIA CDR - SOČA SOBEMA 1:3 (13:15, 15:13, 11:15, 15:17)

OLYMPIA CDR: A. in M. Vogrič, J. in S. Terpin, B. in G. Sfiligoj, Petjejan, Dorni, Hlede in Komjanc.

SOČA SOBEMA: M. Tomsčič, S. in I. Cotič, Battisti, Muscau, Klede, Braini, Soban, čaudek.

Soča Sobema je na gostovanju v Gorici zaslužen osovila zmago v deželnem pokalu proti ekipi, ki bo branila slovenske barve v višji ligi. Tekma je bila vseskozi borbena in napeta. Občasno je bilo opaziti tudi precej živčnosti, predvsem v Olimpiinih vrstah, kamor je sodnik usmeril več opominov. Poznalo se je, da obe šesterki še zasledujeta pravo formo in uigravanje. Kljub temu so lahko gledalci občasno prisostvovali zanimivi igri. Ekipi sta se stalno iz-

Naši trije državni ligaši od danes v zveznem pokalu

Odbojkarji Valprapora Imsa bodo v prvem kolu zveznega pokala doživeli pravcati ognjeni krst. Jutri popoldne bodo namreč v Vidmu igrali proti tamkajšnjemu moštvu Volley Ball Udine, ki bo tudi v letošnji sezoni igral v B-1 ligi, je vodilni klub v deželi in ima za sabo lepo prvoliškaško preteklost. Težko je pričakovati, da bi se lahko Goričani vrnili s tega gostovanja kot zmagovalci (vrh vsega bodo nastopili brez Aleša Ferija), vendar je rezultat res postranskega pomena. Pripravi pa smo, da bodo nudili objektivno močnejšemu nasprotniku dober odpor, čeprav sodijo šele v C-1 ligo in so povrh novinci. Trditev naj ne izzzveni le kot prazna fraza. Dejstvo je, da fantje resno in zavzeto trenirajo, veliko igrajo (v četrtlet so se v Trevisu pomerili z mladinsko ekipo »under 20« prvoliškaša Sisley in častno izgubili s 3:1) in kažejo dober napredek.

V tekmovalno areno bosta stopila tudi oba naša ženska državna liga-

ša. Doma bodo igrale borovke. V telovadnici šole Suvich bodo gostile Sangiorgino. Za plave velja ista ugotovitev kot za valpraprovce. Srečale se bodo z najboljšo ekipo iz naše dežele, ki si bo pod vodstvom priznanega trenerja Levatina tudi letos prizadevala doseči napredovanje v A-2 ligo. Za mlado Borovo vrsto je torej nasprotnik premočen, plave pa morajo vseeno igrati čimbolj temperamentno, sicer jim tekma ne bo kdovekaj koristila.

Slogašice se bodo podale na gostovanje v Cussignacco, kjer bodo preizkusile moč videmskega CUS, s katerim se bodo srečale tudi v prvenstvu C-1 lige. Glavna tema Sloginih predprvenstvenih priprav je uigravanje ekipe z novim oziroma novimi podajaji, sicer je vzhodnokraška postava že dovolj rutinirana celota, ki lahko v prvenstvu meri visoko, ne pa v pokalu, kjer je Latisana (B-1 liga) bržkone premočna. (ak)

SKUPINA C

IZIDA 2. KOLA: Kmečka banka - Sagrado 0:3 (9:15, 11:15, 9:15); Pav Natisonia - Sanson Ločnik 3:1 (6:15, 15:8, 15:4, 15:13)

LESTVICA: Sagrado 4, Pav Natisonia in Sanson 2, Kmečka banka 0.

DANES: Sagrado - Sanson; Kmečka banka - Pav Natisonia.

Zanimiv mladinski turnir na 1. maju

Danes bo na stadionu 1. maj v Trstu moški mladinski odbojcarski troboj med postavami Bora Furlani, Lubnika iz Škofje Loke in Portoroža. Moči bodo merile vrste »under 16«. Za mlade borovce bo to priložnost, da se preizkusijo v višji starostni kategoriji po lanskem odličnem nastopu v prvenstvu »naraščajnikov«, ko se jim je naslov pokrajinskega prvaka izmuznil samo zaradi slabšega količnika v setih.

Turnir se bo pričel ob 14.30.

Naše društvo bo zastopano v namiznoteniški ženski A in C ligi ter v moški B-1 ligi Danes prve prvenstvene tekme za Krasove pingpongaše

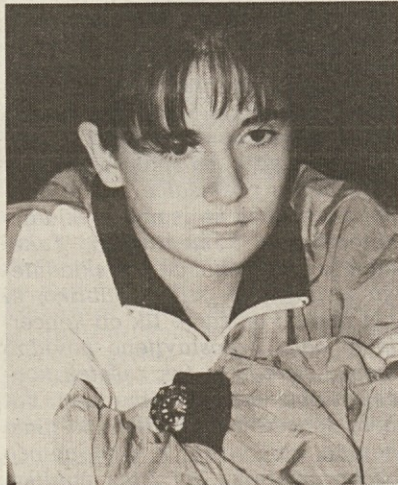
Tujko so iskali zaman

V ženski namiznoteniški A ligi bodo vse ekipe imele v svojih vrstah tujko, razen Krasa, so na četrtkovi predstavitvi ugotavljali odborniki tega našega uglednega zahodnokraškega društva. Brez okrepitve iz tujine danes v najvišji italijanski ligi skorajda ni mogoče igrati. Posebno velja to za tako mlado vrsto, kakršna je Krasova. Za mlade igralk tujka ni le boljša soigralka, ki niza nepotrebne prvenstvene točke, ampak je tudi prekoristna partnerica na treningih, lahko jim je za zgled in vzpodbudo. Tujka seveda stane, niti približno kot ravzpiti košarkar NBA lige, a vendar. Toda Krasov »budget« kljub temu ni zadoščal. Madžarka, ki so jo kontaktirali že maja, je ponudbo zavrnila. Obrnili so se na cenejše kitajsko tržišče, a tu se je spet zapletlo. Boljše igralk so že »oddane« premožnejšim tujim klubom, mladi igralci, ki so jo imeli krasovci »na muhi«, pa je pot v Italijo preprečila tamkajšnja zveza. Naslednja na vrsti je bila igralka iz Minska. Prišla bi, a skupaj s svojim trenerjem, to pa je bilo za Krasovo izsušeno blagajno odločno preveč. Pred iztekom roka za registracijo igralke je bilo še nekaj poizkusov v Sloveniji in na Hrvaškem, a zaman. Za to, kar je naše društvo ponujalo, bi se v matici kvečjemu našlo kako igralko, ki bi prihajala le na tekme. Skratka, tujek v moštvo, ne pa tujka v prvenstvu.

Tako je torej ostal ŠK Kras brez svoje prepotrebne okrepitve. In čeprav je namizni tenis reven šport (a očitno ne povsod) in čeprav si ne gre zatiskati oči pred dejstvom, da je kri za huda tudi v gospodarstvu, se vsiljuje vprašanje: res ni mogoč nihče pomagati Krasovim odbornikom? (ak)

Krasove barve v A ligi bodo v sezoni 1992/93 zastopale (z leve): MONIKA RADOVIČ, 16 let, št. 12 na državnih lestvicah II. kat. in št. 7 na mladinskih lestvicah; ANA BERSAN, 16 let, št. 14 na državnih lestvicah II. kategorije in 6 na lestvicah mladink; BISERKA SIMONETA, 18 let, št. 10 na državnih lestvicah II. kat.

Po dveh letih odsotnosti s prizorišča bodo Krasova dekleta spet osvetlili reflektorji najvišje italijanske namiznoteniške lige, v kateri je bil Kras nepretrgoma prisoten 19 sezon in je osvojil dva ekipna državna naslova. V sezoni 1991/92 je ekipa v postavi Radovič, Simoneta ter Sonja in Katja Milič nepričakovano, a zaslužen dosegla napredovanje. Slednji dve igralki predstavljata preteklost in bodočnost Krasa, saj, kot je povedal na predstavitvi ekip predsednik odseka Zvonko Simoneta, zbrani atleti predstavljajo le diamantno konico, njim pa sledi okrog 40 zelo mladih moči.

Posamezni cilji teh ekip so glede na dano stvarnost zelo različni. Kot je znano, Krasu spričo finančnih težav, deloma tudi birokratskih procedur, ni uspelo okrepiti svoje ekipe s tujko. Najmlajša ekipa prvenstva pa se je ojačila z novo močjo iz Boro-

vih vrst, Ano Bersan, kar je bilo plod sporazumov o skupni graditvi mladinskih vrst obeh društev.

Prvenstvo za mlade krasovke ne bo lahko. Sistem predvideva, da bo od 12 ekip, razdeljenih v dve skupini, nazadovalo kar pet, da bi se v prihodnji sezoni oblikovala A1 in A2 liga.

Kras je bil izžreban v skupino A, skupaj s prvakom Coccagliom, veronskim San Marcom, Scordio iz Raguse, Muravero in bocenskim Recoarom. Vsa društva, brez izjeme, igrajo s tujko, v največ primerih s Kitajko. Lombardijska postava z državno prvakinjo in »olimpijko« Arisijevo, Merendovo in zelo močno Kitajko Dai Lili je favorit te skupine. Razplet bo prvenstvo doživelo aprila, ko bosta na vrsti play-off in play-out.

Prihlonji teden čaka prvo žensko ekipo tudi že uvodni nastop na ev-

ropskem nivoju za pokal Nancy Evans. Tekmovalce bodo doma s postavo iz Romunije.

KOLEDAR TEKEM A LIGE:

3.10.1992 Kras - S. Marco Verona 17.1.1993

25.10.1992 Scordia - Kras 23.1.1993

22.10.1992 Muravera - Kras 30.1.1993

5.12.1992 Kras - Coccaglio 13.2.1993

12.12.1992 Recoaro - Kras 27.2.1993

Vse domače tekme bodo ob sobotah ob 18. uri.

Moška B-1 liga: V novo sezono vstopa Kras s istimi igralci, vendar bo v kratkem ekipo zapustil najboljši, Cristian Mersi (št. 9 na državnih lestvicah 2. kategorije), ki odhaja na služenje vojaškega roka. Obstanek v ligi (lani 3. mesto) bi bil vseeno uresničljiv, kolikor bo Mersi sprejet v športno ekipo vojske, kar bi mu omogočilo nastopanje tudi za svoje društvo. Steber lanske ekipe, Igor

Milič, bo moral prevzeti največjo odgovornost. Igor je napravil velik kakovosten skok iz tretje v drugo kategorijo, kjer nosi št. 20. Poleg Marjana Miliča (št. 129 v 3. kategoriji), bo v tej sezoni nastopil v moški postavi tudi naraščajnik Peter Santini.

Ženska C liga: Kras vidi glavni pomen C lige predvsem v pridobivanju izkušenj mladih igralk. Lansko 4. mesto Krasove ekipe (Vanja Milič in Erika Radovič) je ponovljivo (če ne bo še preseženo), saj bosta letos nastopili v prvenstvu še naraščajnici Katja Milič in Ivana Stubelj. Tudi tu ima Kras najmlajše moštvo (11-13 let), vendar vse igralk zavzemajo visoka mesta na mladinskih državnih jakostnih lestvicah.

Trener Matjaž Šercer: Celotni namiznoteniški odsek vadi trener Matjaž Šercer. Tehnično se je izučil v Sloveniji, kjer je treniral ekipo ljubljanske Olimpije in ekipo iz Murske Sobote. V šestletnem obdobju pri Krasu je dosegel zelo dobre rezultate predvsem na mladinskem področju, kjer spadajo Krasovi igralci v sam državni vrh.

Danes začetek: Za vse ekipe se bo prvenstvo začelo danes. Prvoliškašice bodo gostile S. Marco iz Verone, zelo nevarnega nasprotnika, ki je bil lani četrti in za katerega bodo predvidoma nastopile XU Hong, Tržačanka Marzia Pann in Dinijeva.

Moška ekipa pričakuje goste z Goriškega - Legu Nazionale z drugokategornikom (Urizio, Saltarini) in veteranom Dondo, dekleta v C ligi pa bodo imele derbi s Chiadinom.

Vse tri tekme bodo istočasno v veliki dvorani zgoniške telovadnice s pričetkom ob 18. uri. (jj)

Jutri s pričetkom ob 18.00 v tržaški športni palači

Jadran TKB - Ancona

Za Jadranove košarkarje je torej napočil čas prvega in verjetno tudi zahtevnejšega soočenja z domačim občinstvom, kot se to navadno dogaja pri vsakem debitiranju v domači sredini.

V primerjavi z vsemi preteklimi sezonami je na tem mestu vredno zabeležiti novost letošnje, ki je vezana na urnik nastopanja naše združene ekipe. Jadran TKB bo letos igral domače tekme ob nedeljah, ob 18.00, kar je za vsakogar primeren urnik. S takšno potezo si Jadranovi odborniki prizadevajo, da bi v tržaško športno palačo vsaj delno spet privabili tiste stotine navijačev, ki so pred leti polnili sedišča na Čarbolu in ki so se v zadnjih treh letih kar precej razredčile. Kdor se je doslej skliceval na pozen urnik ob sobotah zvečer, je torej dobil spet priložnost, da pobliže sledi nastopom »modrih bojevnikov«, tako kot so priložnost dobili tudi vsi tisti aktivni košarkarji drugih slovenskih klubov, ki bi sicer tekme jadrancev prihajali, so pa imeli že svoje ob podobni uri in v drugih krajih...

V svojem krstnem domačem nastopu bodo jadrancovi stopili na igrišče z isto postavo, ki je gostovala v Faenzi. Janez Drvarič je med krajšim telefonskim razgovorom dejal, da je razporeditev na ustrezni stopnji ter da so se tudi starejši košarkarji, po Fanezi, prostovoljno in samostojno udeležili ponedeljkovega neobveznega individualnega treninga, ki je navadno namenjen samo mladim. To naj bi pomenilo, da je sobotni poraz učinkoval motivirajoče na Rauberja in tovariše in je svojevrstno jamstvo, da nameravajo fantje odslej pristopiti k »stvari« s še večjo mero zbranosti in resnosti, čeprav jim nasprotnega ni nihče nikoli očital.

V vrstah Maquet Ancone bodo naši košarkarji našli bivšega Brumnovega varovanca Roberta Laudana, ki je prav letos prestopil v klub na nasprotnem bregu Jadranskega morja. Ancona je vrsto let med drugoligaši, čeprav je več kot desetletje nastopala v sedanji B-1 ligi. Razen Laudana se je Maquet okrepil še s prihodoma centra Zanettija iz Centa

(204 cm, letnik 1969) ter krilnega centra Figliosa (199 cm, 1969) iz Cantuja, za najnovejšega napadalca v moštvu pa velja 188 cm visoki bek Flumini.

Ancona je v prvem kolu na lastnem igrišču osvojila točki proti Ozanu (87:77), v Trstu pa naj bi ji »bojevniki« sneli kožo.

Naj še navedemo, da smo iz drugih virov izvedeli, da so srečanje med Pordenonom in Mestrami, za katerega smo napisali, da je bilo preloženo, verjetno dosodili Mestram »za zeleno mizo«, zaradi pomanjkljivega delovanja aparature za označevanje tridesetih sekund. Toliko v pričakovanju uradnega potrdila košarkarske zveze.

Srečanje med Jadranom TKB in ekipo Maquet Ancona bo jutri v tržaški športni palači s pričetkom ob 18.00. Tekmo bosta sodila Gori iz Carmignana pri Padovi in Barbieri iz Benetk. (Cancia)

Košarkarski turnir v priredbi Kontovela

Ta konec tedna bodo moči merile kadetske postave naših društev, priložnost pa jim nudi društvo Kontovela, ki organizira dvodnevni turnir za to kategorijo. Ob domači peterki, ki jo letos vodi Walter Vatovec, bodo igrali še Bor (brez Samca in Grbca, ki sta zaposlena s prvo ekipo) ter Libertas in Kraški zidar iz Sežane.

Danes sta na sporedu polfinalni tekmi, Kontovel pa se bo skušal odolžiti za poraz Libertasu, ki ga je pred dvema tednoma za las premagal na turnirju Bora. Zanimivo bo preveriti moč Kraškega zidarja, ki pa ne bo imel lahkega dela s perspektivno Borovo vrsto letnika 75.

SPORED TURNIRJA:
DANES ob 17.00: Kontovel - Libertas, ob 19.00: Bor - Kraški zidar Sežana; JUTRI: ob 9.30 finale za 3. mesto, ob 11.30 finale za 1. mesto. (VJ)

domači šport

DANES
SOBOTA, 3. OKTOBRA 1992

NAMIZNI TENIS

ŽENSKA A LIGA
18.00 v Zgoniku: Kras - BMTT Verona

MOŠKA B-1 LIGA
18.00 v Zgoniku: Kras - Lega nazionale Gorica

ŽENSKA C LIGA

18.00 v Zgoniku: Kras - Chiadino Trst

KOŠARKA

MOŠKA D LIGA

18.30 v Gorici, telovadnica CONI: Arte Bittesini - Kontovel; 20.30 v Jesolu, Drevored Bersagliere: Jesolo - Bor Radenska

ODBOJKA

ZVEZNI POKAL ŽENSKE

20.00 v Cussignacu: CUS Videm - Koimpe; 20.30 v Trstu, šola Suvich: Bor - Randi Sangiorgina

DEŽELNI POKAL MOŠKI

18.00 na Opčinah: Sloga - Bor; 18.00 v Gradišcu, Ul. San Michele: Comet Torriana - Soča Sobema; 18.00 v Tržiču, zelena telovadnica: Cremcaffè - Olympia CDR

DEŽELNI POKAL ŽENSKE

20.15 na Opčinah: Sloga Koimpe - Sokol Indules; 20.30 v Trstu, Ul. Forti: Virtus - Bor Friulexport; 20.00 v Sovodnjah: Kmečka banka - Pav Natisonia

NOGOMET

DEŽELNI MLADINCI

15.00 v Krminu: Cormonese - Primorje; 16.00 v Miljah, Ul. dei Mulini: Fortitudo - Juventusina

MLADINCI

15.00 na Opčinah (Villaggio del Fanciullo): Chiarbola - Zarja Adriampex

NAJMLAJŠI

16.30 na Proseku: Primorje B - Domio

JUTRI

NEDELJA, 4. OKTOBRA 1992

KOŠARKA

MOŠKA B LIGA

18.30 v tržaški športni palači: Jadran TKB - Stamura Basket Ancona

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

15.00 v Gorici, na Rojcah: Juventusina - Ruda; 15.00 v Trstu, Sv. Alojzij: San Luigi - Primorje

1. AMATERSKA LIGA

15.00 v Bazovici: Zarja - Opicina; 15.00 na Proseku: Vesna - Cividalese

2. AMATERSKA LIGA

15.00 v Repnu: Kras - Primorec; 15.00 na Opčinah, Ul. Alpini: Roianese - Breg; 15.00 v Miljah: Muggesana - Sovodnje

3. AMATERSKA LIGA

10.30 v Žavljah: Fincantieri - Gaja; 15.00 v Doberdobu: Mladost - CUS

NARAŠČAJNIKI

10.30 na Proseku: Primorje - San Giovanni

NAJMLAJŠI

9.00 pri Domju: Fani Olimpia - Primorje A

ODBOJKA

ZVEZNI POKAL MOŠKI

17.30 v Vidmu, Ul. Marangoni: VBU - Valprapor Imsa

obvestila - obvestila - obvestila

ŠZ SOČA
obvešča, da bo občni zbor v torek, 6. oktobra ob 20. uri v pevski sobi v Rupli. Dnevni red: pozdrav predsednika; izvolitev predsednika občnega zbora; tajniško poročilo; blagajniško poročilo; razrešnica odboru; razprava o poročilih; volitve novega odbora; razno. Vabljeni!

SPDT - MLADINSKI ODSEK
prireja jutri, 4. oktobra, izlet na hrib Medvedjak, namenjen osnovnošolskim otrokom. Zbirališče udeležencev bo ob 9. uri na Colu pri restavraciji Furlan, povratek ob 16. uri na Colu pred poslopjem Zadrudne kraške mlekarne. Vabljeni vsi osnovnošolci.

ŠD BREG - KOŠARKA
obvešča, da bo prvi trening minibasket v torek, 6. t.m., ob 16.30 v dolinski telovadnici.

SK DEVIN
organizira smučarske tečaje na plastični stezi v Nabrežini. Tečaj za začetnike se bo pričel 9. t.m. ob 18. uri. Vpisovanje vsak torek na sedežu v Cerovljah

ob 21. uri, informacije na tel. 220423 v večernih urah.

ŠD BREG - REKREACIJA
obvešča vse člane, da bo prva vadbena ura v torek, 6. t.m. ob 21.00 v občinski telovadnici v Dolini. Toplo vabljeni vsi, predvsem novi člani.

ŠK KRAS - ODSEK ZA REKREACIJO
obvešča, da bo potekala rekreacijska telovadba za odrasle s sledečim urnikom: mlajša skupina ob torkih in četrtek od 21.00 do 22.30 (prvi trening v torek, 6. oktobra); starejša skupina ob sredo od 17.30 do 18.30 in petkih od 9. do 10. ure (prvi trening v petek, 9. oktobra). Vljudno vabljeni.

NOGOMETNI KLUB BOR
vabi vse mlajše cicibane, ki jim je všeč nogomet, na treninge, ki so ob ponedeljkih na nogometnem igrišču v Bazovici, oz. ob četrtek na nogometnem igrišču v Dolini od 15.30 do 17.00. Za tiste otroke, ki ne morejo priti sami na treninge, bo poskrbljeno za prevoz na igrišče in nazaj.

V jutrišnjem 2. kolu 2. amaterske nogometne lige v ospredju srečanje na repenskem igrišču

Derbi Primorec - Kras, prvi nastop Gaje in Mladosti

PROMOCIJSKA LIGA

S. LUIGI - PRIMORJE

Proseško enajsterico, ki je še kar uspešno prestala krstni nastop v promocijski ligi, čaka v drugem kolu težka preizkušnja. Primorje namreč gostuje pri ekipi, ki je startala med glavnimi favoriti za končno zmago, kar je tudi potrdila v prvi tekmi, ko je kar v gosteh z zgovornim 4:1 nadigrala postavbo iz Ločnika, ki je lani izpadla iz prvenstva »eccellenza«. Mnogi so celo napovedovali, da bo Lucinico eden od favoritev, po tem pekočem porazu pa so se njegove možnosti znatno zmanjšale. Še bolj v ospredje pa se je postavil San Luigi, ki je že lani solidno igral v tem prvenstvu in zasedel 6. mesto s 34 točkami. V tržaški ekipi letos nismo zabeležili večjih sprememb. Novost predstavljata le vezni igralec Ferneti in Gajin napadalec Čermelj, ki je bil v nedeljo dvakrat uspešen. Za Primorje bi tokrat točka predstavljala že lep podvig, vendar pa Prosečani v prvi vrsti ne smejo ponoviti napak, ki so jih storili proti Pro Fiumicellu, saj bi jih lahko tudi drago plačali. (B.R.)

JUVENTINA - RUDA

Po uspešnem gostovanju v Flumignanu, ko je Standrežcem ušla zmaga šele v 95. minuti, bodo jutri Maurijevi varovanci opravili krstni nastop pred domačim občinstvom. V štandreškem taboru vlada veliko pričakovanje za to srečanje, saj gre računati, da bodo belorodeči napeli vse sile za osvojitve obeh točk. Kljub temu, da smo šele v začetku sezone, gre vsekakor podčrtati, da je letos Juventusina startala s pravo nogo, kot so že jasno pokazala tudi predprvenstvena prijateljska srečanja in nastopi v deželnem pokalu.

Jutrišnje srečanje bo najboljša priložnost, da štandreški nogometaši potrdijo svoj dober trenutek. Njihova naloga pa bo vse prej kot enostavna, saj je Ruda silno neugoden nasprotnik. V prvem kolu so igralci

Rude izborili lepo zmago, tako da bodo jutri skušali ohraniti nepremagljivost in se bodo verjetno zapirali v obrambo. Svojo prodornost bo morala pokazati napadalna vrsta Juventine, ki sicer v lanski sezoni ni bila nič kaj učinkovita, s prihodom Gandina pa je baje pridobila prav na učinkovitosti. (mal)

1. AMATERSKA LIGA

ZARJA - OPICINA

Zarjanom prihaja v goste novinec lige. Opicina je namreč lani zasedla drugo mesto v skupini E 2. amaterske lige v družbi Torviscosi, vendar zaradi nepravilnosti, ki jih je zakrivila Futura proti Torviscosi, so tej ekipi odvzeli točko in tako je Opicina brez dodatnih tekem napredovala. Kljub prestopu, v vrstah Opicine letos ni novosti. Potrjeni trener Ramanni je v člansko moštvo vključil nekaj mladih sil, katerim morda manjkajo le izkušnje. Opicina je v krstnem nastopu vseeno premagala kotirani Portuale in s tem pokazala, da prestopa ni dosti občutila.

Ceprav zgleda, da so Bazovci uredili obrambne vrste s prihodom bivšega člana Pro Gorizie Marassija, bodo morali jutri le igrati dokaj previdno, čeprav so v tem dvoboju nesporni favoriti.

VESNA - CIVIDALESE

Kot v lanski sezoni, Vesna tudi letos v drugem kolu (glej slučaj) gosti ekipo iz Čedad. Lani so sicer gostje s pičlim 1:0 odnesli obe točki s Proseka in upamo, da Križani tega niso pozabili. Zato bodo jutri morali biti bolj pazljivi, ker je po podatkih, ki smo jih zbrali, Cividalese precej obnovil svoje vrste. V prvem nastopu pred domačo publiko sicer ni igral najbolje, kar dokazuje, da se je sprijaznil z neodločenim rezultatom proti moštvu iz Sv. Petra ob Soči, torej novincu lige. Kaže, da Križani jutri ne bi smeli imeti večjih problemov. Trener Petagna bo verjetno poslal na igrišče najboljšo postavbo

Nogometna ekipa Brega, ki nastopa v 2. amaterski ligi

in zato so navijači optimisti in pričani, da bo Vesna iztržila celotni izkupiček.

2. AMATERSKA LIGA

KRAS - PRIMOREC

Repensko igrišče bo jutri prizorišča prvega derbija letošnje sezone med našimi ekipami. Krasovci in Trebenci so se doslej v okviru amaterskih prvenstev srečali že dvajsetkrat (kar desetkrat v 3. amaterski ligi), vendar so zadnja dva derbija v lanski sezoni igrali v drugi amaterski ligi. To bo torej 13. derbi po vrsti, pa čeprav oboji igrajo v amaterskih prvenstvih že vrsto let (Primorec 27 sezon, Kras 17). Ekipi sta se prvič pomerili v sezoni 75/76, ko je Kras ustanovil nogometno ekipo in se vpisal v prvenstvo 3. amaterske lige. V dosedanjih dvanajstih spopadih je skupno padlo 41 golov (Primorec 26, Kras 15). Tudi glede zmag je Primorec na boljšem, dosegel jih je 6, Kras dve manj, dvakrat pa sta se enajsterici razšli pri neod-

ločenem rezultatu. Kot zanimivost bi omenili, da edini derbi, ki se je končal brez zadetka, je bil 10. jubilejni in to v Repnu (21. januarja 1990).

Kako bo jutri, je težko predvideti, kar velja pač za vsak derbi, še posebej pa za sedanjega, ko smo šele v začetku sezone in presenečenj ne manjka. Eni in drugi so se v nedeljo dobro odrezali: Trebenci so zmagali doma, Kras pa v gosteh. Bi tokrat točka zadovoljila oboje?

ROIANESE - BREG

Nedeljski poraz na domačih tleh so Brežani težko preboleli, vendar vsi kažejo željo in voljo, da čimprej nadoknadijo zamujeno. "Plavi" gredo jutri v goste k novincu lige, ki je lani zanesljivo osvojil prvenstvo 3. amaterske lige - skupina F. V 22 tekmah so Rojančani zbrali kar 40 točk in doživeli en sam poraz. Tako je vodstvo praktično potrdilo lansko sestavo ekipe, v katero so vključili le nekaj mladih obetajočih nogome-

tašev. Zgleda pa, da je Roianese v prvi tekmi precej občutila prestop, saj je v Fossalonu izgubil kar s 5:1. Zato je razumljivo, da bodo jutri Rojančani igrali zelo zagrizeno, ker nočejo poraženi z igrišča. Zato naloga predstavnikov dolinske občine ne bo lahka, kljub temu pa vlada v taboru Brega optimizem. Vsi so prepričani v dober iztek jutrišnjega dvoboja. (B.R.)

MUGGESSANA - SOVODNJE

V Miljah čaka Sovodenjce zelo zahtevna tekma. Domačini, ki so tudi v krstnem nastopu igrali na domačem pravokotniku, so startali na najboljši način, saj so dosegli spodbudno zmago. Ravno tako uspešni so bili Modulovi varovanci, ki s požrtvovalno igro povsem zasluženo nadigrali Carpivo. Sodeč po lanskih nastopih, ko so imeli sovodejski nogometaši vedno velike težave proti tržaškim enajstericam, jih čaka jutri dokaj zahtevana tekma. Prav zato bi morda tudi delitev točk ustrezala modrim, ki pa bodo vsekakor v protinapadu skušali presenetiti ekipo iz Milj. (mal)

3. AMATERSKA LIGA

FINCANTIERI - GAJA

Jutri bo prvič stopila na igrišče tudi Gaja, ki po lanski neuspešni sezoni upa, da se bo letošnje prvenstvo v 3. amaterski ligi bolj izteklo. Gajevci, ki startajo med favoriti, tokrat igrajo v gosteh, a kljub temu morajo osvojiti vsaj točko: zamujeno je pač vedno težko nadoknaditi.

MLADOST - CUS

Tudi doberdobsko Mladost čaka jutri prvi letošnji prvenstveni nastop. V ekipi je precej novosti, kar se bo verjetno poznalo pri uigranosti. Poleg tega ni še v popolni sestavi, ker manjkajo nekateri igralci, ki si niso še povsem opomogli po poškodbah. Razumljivo pri društvu upajo na pozitiven razplet, vendar bi se verjetno zadovoljili tudi z delitvijo točk.

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Letna naročnina za 1992 znaša 276.000 lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska. Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 450 SLT (dnevna 22 SLT). Letna prednaročnina 5.000 SLT za tiste, ki jo poravnajo do 29. 2. 1992. Ziro računa 50101 - 601 - 85845 - ADIT Sežana - Partizanska 75 a, telefon 067/73360; Fax 067/72441.

Oglaš: 1 trgovski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni 120.000 lir; ob praznikih povisek 20%; mali oglaš 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Iva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Juljske krajine agencija PUBLIEST Srl (vsak dan od 8.30 do 12.30). Trst, Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 768697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPI; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, tel.-fax 216155 vsak dan od 9. do 13. ure razen sobote.

primorski

dnevnik

sobota, 3. oktobra 1992

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190 - FAX 0432/730462

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopišnih
založnikov FIEG

Tragičen incident med pomorskimi manevri NATO v Egejskem morju

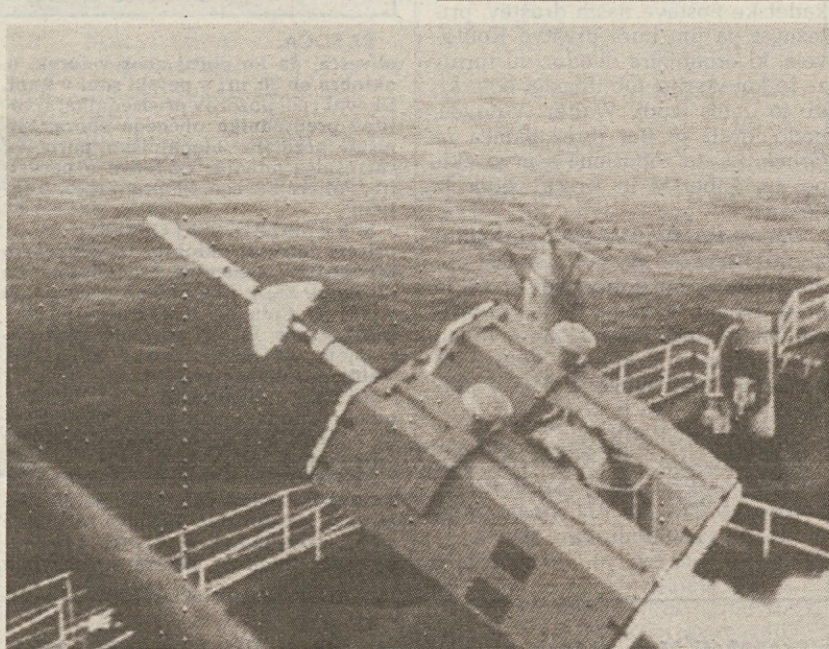
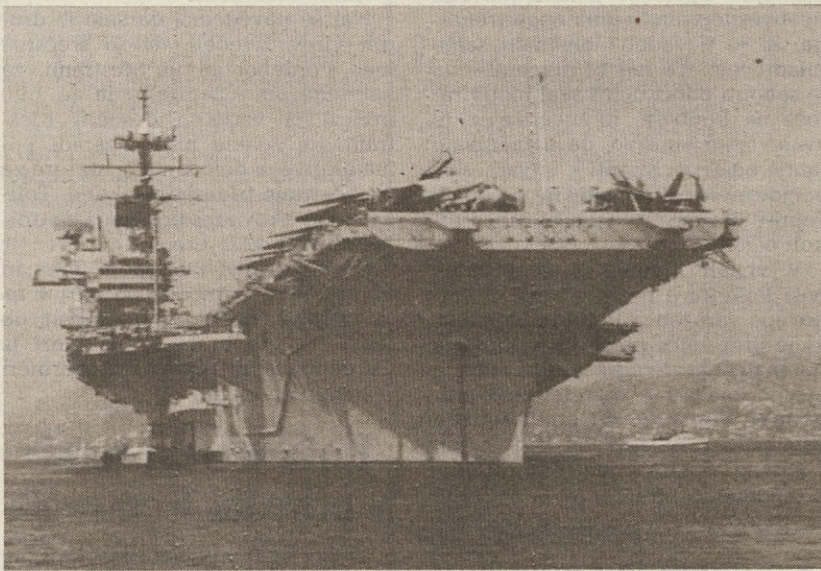
Raketa s Saratoge zadela turški rušilec in povzročila 5 mrtvih in 15 ranjenih

NEAPELJ — Pet mrtvih in 14 ranjenih je obračun tragične pomete, ko so predsinočnim s krova ameriške letalonosilke Saratoga (na zgornji sliki AP) izstrelili dve raketi sea sparrow (spodnja slika AP), od katerih je vsaj ena zadela poveljniški most turškega rušilca Muavenet. To je včeraj v Neaplju sporočilo poveljstvo zavezniških sil za južno Evropo. S tem so tudi napravili konec govoricam, ki so vso noč navajale višji obračun žrtev, saj je ameriška televizijska mreža CNN dosledno poročala, da je na krovu turškega rušilca devet mrtvih in 15 ranjenih. Poveljstvo turške mornarice je potrdilo podatke iz Neaplja in navedlo, da je med mrtvimi tudi poveljnik rušilca Kudret Gungur. V Ankari pa se bojijo, da bo končni obračun višji, saj so med ranjenimi trije v kritičnem stanju; dva so takoj pripeljali na Saratogo, enega pa v Smirne.

Dinamika nesreče še ni znana, saj je v teku ameriško-turška preiskava. Do incidenta je prišlo med pomorskimi vojaškimi vajami »NATO display determination 1992« kakih 130 kilometrov zahodno od Izmirja v Egejskem morju. Ob 23.11 po srednjeevropskem času so na letalonosilki Saratoga iz še ne pojasnenih vzrokov izstrelili dve raketi morje-morje sea sparrow, ki sta imeli bojne konice. Vsaj ena naj bi zadela dobre štiri kilometre oddaljeni turški rušilec. Poškodovani ladji so takoj priskočile na pomoč druge vojaške enote. Po eksploziji se je na krovu razvil požar, ki pa so ga v nekaj minutah pogasili. Muavenet sedaj vlečejo v turški Izmir.

Rušilec Muavenet je na srečo zastarela ladja, ki so jo splavili v

ZDA leta 1944 in je sodelovala v zadnjih bojih druge svetovne vojne. Leta 1972 so rušilec, ki ima 3.375 BRT, šest 127 milimetrskih topov in je dolg 115 metrov, prodali Turčiji. Zastarelost ladje je v predsinočnem incidentu odigrala pomembno vlogo, saj so požar zaradi jeklenih in železnih struktur v kratkem času pogasili. Sodobnejše ladje imajo na krovu poleg jekla tudi druge materiale, ki se ob eksplozijah raket rade vnamejo, kot se je to dogajalo britanskim ladjam med falklandsko vojno. Častitljivo starost ima tudi Saratoga, saj so to letalonosilko na konvencionalni pogon splavili leta 1956. Dolga je 315 metrov in ima 78.000 BRT. Po incidentu letalonosilka pluje proti Neaplju.

Beračem boni namesto denarja

WASHINGTON — Berači v ameriškem glavnem mestu bodo najbrž kmalu ostali brez denarja v gotovini. Župan je namreč predlagal, da bi beračem dobrosrčni ljudje dajali bone, ki bi lahko veljali za topel obrok, za skodelico kave, za obisk pri brivcu ali kar koli drugega, samo da ne bi denarja, ki ga sedaj dobivajo, trosili za alkohol in mamila. Beračev je v Washingtonu, ki šteje 600 tisoč prebivalcev, od 15 do 30 tisoč.

Elektronika '92 od ponedeljka na ljubljanskem Razstavišču

LJUBLJANA — V Cankarjevem domu v Ljubljani se je v četrtek trlo ljudi kot malokdaj. Svetovni računalniški koncern IBM je namreč tega dne ustanovil družbo IBM - Slovenija, katerega izključni lastnik je korporacija IBM za trženje v Evropi, na Bližnjem vzhodu in Afriki. Nekaj tisoč uporabnikov, v glavnem mladih, je prišlo v Cankarjev dom, da bi si ogledalo najnovejše dosežke in programe te velike korporacije.

Najbrž ni naključje, da je do te prireditve prišlo na sam predvečer ljubljanskega sejma z naslovom Elektronika '92, ki se odpre v ponedeljek, 5. oktobra, na ljubljanskem sejmišču in ki bo odprt do 9. oktobra.

Na tem sejmu, ki je postal že prava tradicija v slovenskem prostoru, sodeluje 236 razstavljalcev, ki zastopajo nadaljnjih 1184 podjetij. Dočim so razstavljalci v glavnem iz Slovenije (kar 187), so trdke predvsem iz tujine: ZDA 39, Nemčija 38, Japonska 20, Italija 15, Švica 11, itd.

V dneh sejma bo tudi nekaj simpozijev: o telekomunikacijah Vitel, o relejni zaščiti in lokalni avtomatizaciji elektroenergetskih sistemov in o elektroniki v prometu. Že na prvi dan odprtja sejma bo na ogled slovenski električni avtomobil.

Sejem Sodobna elektronika se je uveljavil kot najstarejša in edina specializirana prireditev v nekdanjem jugoslovanskem prostoru. Prvič je bil leta 1963. Lanski dogodki so seveda prinesli nujni preokret. V zadnjih letih se je povečal delež razstavljalcev s področja informatike. Čisto jasno je, da je sejem v novih razmerah namenjen predvsem ljudem iz Slovenije. (AWS)

V Kaliforniji gorijo gozdovi

V Kaliforniji, kljub prizadevanjem gasilcev, še vedno razsaja gozdni požar, ki je zajel 20 hektarov v nacionalnem parku El Dorado (AP)

Raje avtomobile kot divje živali

TOKIO — Moskovski cirkus Bolšoj, je odpotoval iz japonskega pristanišča Jokohama brez svojih 93 divjih živali, vendar pa s 189 rabljenimi avti, ki jih ob prihodu ni imel. Med turnejo po Japonski so namreč umetniki in voditelji ruskega cirkusa kupili toliko avtov, da na ladji »Rus«, s katero so morali odpotovati, ni bilo prostora za živali, kapitan pa ni hotel vkrcati leopardov, levov in medvedov.

Po mrzličnih pogajanjih je agencija, ki je organizirala turnejo, našla rešitev, ki ne bo ogrozila življenja živali, ki so ostale v pristaniških skladiščih: najeli so še eno ladjo, na katero bodo vkrcali živali in jih odpeljali skupaj s strežniki do Vladivostoka.

Turneja Bolšoja na Japonskem je trajala od julija do septembra. Med drugim je iz cirkusa zbežal lev, ki so ga morali po peturnem lovu pobiti.

V Libijo poskušal izvoziti dve letali

MILANO — Iskali so dokumentacijo o trgovini z ukradenimi avtomobili, a dobili so dokaz o poskusu prodaje dveh letal Libiji. To se je zgodilo agentom letečega oddelka milanske kvesture, ki so v stanovanju neke ženske v Sesto San Giovanniju našli omenjeno dokumentacijo. Papirje je pri ženski pustil Kanadčan Michel Larue, ki je bil že v preteklosti vpleten v podobne posle. Iz njih izhaja, da sta dve podjetji (britansko in nemško) poskušali v Libijo izvoziti vojaško transportno letalo hercules C-130 in boeing 747. Posel naj bi izvedli z zapletenimi transakcijami, da bi obšli embargo OZN proti Libiji.

35-letni Michael Larue je bil v Italiji vpleten v dve preiskavi o nedovoljenem trgovanju. Leta 1987 so namreč pri Bariju zaplenili tihotapsko ladjo Boustany one, ki je prevažala »blago« za Laruea. Kanadčan pa je vpleten tudi v nedovoljeni izvoz min, ki jih proizvaja obrat Valsella elettromeccanica. V prihodnjih dneh bo moral Larue sodstvu pojasniti vso zadevo, saj se trenutno nahaja v zaporu zaradi nekkih drugih nezakonitih poslov.

Iznakažena Laura

Med snemanjem filma Malizia 2000 pred letom dni so Lauri Antonelli vbrizgali injekcijo neznanega preparata proti gubam. Posledica te injekcije je huda alergija, ki od časa do časa močno iznakazi obraz igralka. Posnetek je nastal približno pred dvema mesecema, Laura Antonelli pa je že februarja sprožila tožbo proti producent-skemu podjetju, kirurgu Piccioliu in podjetju Fraumedica, ki naj bi bili odgovorni za občasne alergične krize, ki povsem iznakazujejo igralkin obraz (AP)